

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike.

Inserati: Prostor 1 m/m x 54 m/m za male oglase do 27 m/m višine 1 K, od 30 m/m višine dalje kupijski in uradni oglasi 1 m/m K 2—, notice, poslano, preklic, izjave in reklame 1 m/m K 3—. Poroke, zaroke 80 K. Zenske ponudbe, vsaka beseda K 2—. Pri večjih naročilih popust. Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znamka za odgovor.

Uredništvo „Slov. Naroda“ in „Narodna Tiskarna“ Knaflcova ulica št. 5, pritično. — Telefon št. 304.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani in po pošti:

v Jugoslaviji:		v inozemstvu:	
celoletno naprej plačan	K 300—	celoletno	K 480—
polletno	150—	polletno	240—
3 mesečno	75—	3 mesečno	120—
1	25—	1	40—

Novi naročniki naj pošljejo v prvi naročnino vedno 200 po nakaznici. Na samo pisarna naročila brez posilne denarja se ne moremo ozirati.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knaflcova ulica št. 5, I. nadstropje. Telefon št. 34.

Dopise sprotoma je podpisane in zadostno frankovane. Rokopisov ne vrača.

Posamezna številka velja 120 K

Poština plačana v gotovini.

Pismo iz Pariza.

Alliance franco-slave. — Ofenzivna zveza s Poljsko. — Češkoslovaška se pomišlja in stavi pogoje, da se pritegne i Jugoslaviji. — Jugoslaviji obljublja Solun.

V diplomatskih krogih se v zadnjem času živahno razpravlja o alijansah, ki jih je pred kratkim sklenila Francija s slovanskimi državami.

Prvo zvezo je francoska vlada sklenila s Poljsko ob času, ko je posetil Pariz predsednik poljske republike maršal Pilsudski. Ta zveza je že podpisana in je tudi že stopila v veljavo. Nato so pričeli francoski diplomati novo akcijo, da pridobijo za alijanso tudi češkoslovaško republiko. Tudi v Pragi so našli ugodna tla, zlasti potem, ko se je antanti posrečilo razrešiti tešinsko vprašanje na način, ki je zadovoljil tako Čehoslovake kakor tudi Poljake. Francoski načrti so našli polno razumevanje predvsem pri ministru zunanjih del dr. Benešu. V razmeroma kratkem času so pogajanja med Parizom in Prago dozorela v toliko, da je dr. Beneš lahko odstopoval v Pariz, da tamkaj podpisuje protokol o zvezni pogodbi med češkoslovaško in francosko republiko. Toda ta pogodba ima samo defenzivno značaj.

Ker pa se je v tem splošni politični položaj v Evropi bistveno predrugačil in ker je nastala možnost, da bo antanta odnosno Francija morala eventualno izvedbo versailleške mirovne pogodbe izsiliti eksekutivnim putem, bi francoska vlada rada spremenila vse svoje zvezne pogodbe v toliko, da bi te pogodbe ne veljale samo za obrambo, marveč, ako bi bilo potrebno, tudi za napad.

S Poljsko je bil ta aranžma z lahkoto dosežen. S Češkoslovaško je stvar težavnejša in delikatnejša. Češkoslovaški politični krogi se zavedajo, da pomenja defenzivna in ofenzivna zveza s Francijo toliko, kakor da mora Češkoslovaška sodelovati pri represivnih merah, ki jih hoče antanta izvršiti proti Nemčiji, ako se bo le-ta še nadalje branila izpolniti svoje obveznosti, izvirajoče iz versailleške mirovne pogodbe. Stališče Češkoslovaške v tem vprašanju je nadvse težavno in kočljivo. Kakor je bilo lahko češkoslovaške državnike pridobiti za defenzivno zvezo s Francijo, tako težko je sedaj jim dokazati, da je tudi ofenzivna zveza za Čehoslovake ne samo potrebna, marveč tudi v eminentno državnem interesu. Češkoslovaški diplomati uvažujejo pri tem, da imajo v svoji državi nad 3 milijone Nemcev in se zavedajo, da bi aktivna udeležba Češkoslovaške pri eventualni ekspediciji proti Nemčiji izzvala skraj-

no slabo kri med nemškim prebivalstvom, kar bi lahko skrajno neugodno vplivalo na notranje razmere v Češkoslovaški. Zato Čehi niso prav nič navdušeni za francoski načrt, da bi njihove čete skupno s francoskimi zasedle črto ob reki Maini v slučaju, ako bi Nemčija tudi do 1. maja še ne izpolnila svojih na mirovni pogodbi temelječih obveznosti ter tako s svojim kordonom ločila Prusijo od Bavariske.

Da razprši v češkoslovaških krogih vladajočo pomisleke proti tej ofenzivni alijansi, je bil poslan v Prago general Weygand, načelnik generalnega štaba maršala Focha. To je bila glavna, a tajna njegova misija, dočim se je službeno javilo, da je bil poslan v Prago zgolj v to, da izroči francoska odlikovanja onim češkoslovaškim legionarjem, ki so se borili na francoski fronti.

V koliko je ta generalova misija uspela, še točno ni znano, v francoskih diplomatskih krogih pa trde, da se je Weygand posrečilo češkoslovaške državnike popolnoma prepričati o potrebi ofenzivne zveze s Francijo, in da so stavili samo en pogoj za to, da pogodbo podpisajo, to je, da to pogodbo odobri tudi Jugoslavija, s katero je Češkoslovaška najprvo sklenila defenzivno in ofenzivno pogodbo.

Zatrjuje se, da se Francija ni protivila temu pogovju, nasprotno, da je celo izjavila, da hoče storiti vse, da za to defenzivno in ofenzivno zvezo pridobi tudi Jugoslavijo.

V resnici so se skoraj istočasno, kakor s Češkoslovaško, vršila tudi pogajanja z Jugoslavijo v svrhu, da bi i ona pristopila k takozvani francosko-slovanski zvezi. Sprva ta pogajanja niso mogla premagati mrtve točke, šele ko so se razmere v Orijentu jele nepričakovano suhati in ko so jeli francoski diplomati operirati s Solunom, se je Jugoslavija jela kazati za bolj sprejemljivo francoskim načrtom. Francoski državniki so ji baje obljubili, tako se zatrjuje, med drugim sigurno posest solunskega pristanišča za slučaj, ako tudi ona stopi v kolo francoskih zaveznic. Ta pogajanja so v zadnjem času, kakor se govori, dozorela že v toliko, da manjkajo na pogodbi samo še podpisi.

V tej pogodbi pa so fiksirane tudi določbe, ki se nanašajo na slučaj, ako bi v Avstriji pokret za

združenje z Nemčijo zavzel takšen značaj, da bi se ga ne moglo zadušiti zgolj z diplomatskimi sredstvi. Za ta primer sta dobili tako Jugoslavija kakor Češkoslovaška najdalekosežnejša pooblastila...

Dr. Fr. Windischer:

Zborovanje slov. trgovstva v Mariboru.

Stanovska organizacija trgovska nima zgodovine, katera sega v davnino. Pred jedva 20 leti je bil položen temelj slovenski splošni trgovski organizaciji z ustanovitvijo Slovenskega trgovskega društva »Merkur«, ki si je stavilo za glavno nalogo, organizirati slovensko trgovstvo, vzbujati in gojiti v njem nacionalno in stanovsko zavest, širiti trgovsko izobrazbo s prirejanjem predavanj, učnih tečajev, izdajanjem lastnega strokovnega glasila ter z izdajanjem slovenskih trgovskih knjig. Društvo »Merkur« je postalo središče in žarišče sistematičnega probudnega, organizatornega in vzgojevalnega dela. V društvu »Merkur« so trgovski vodniki skrbno gojili nacionalno idejo ter smoteno delali za osamosvojitve slovenske trgovine. Ponosno zavest imajo lahko, da se je navzlic težkim prilikam v času nacionalne sužnosti krepila naša trgovina ter močna in precej prosta tujega elementa prešla v svobodno domovino. Ko smo dosegli nacionalno svobodo, centralna organizacija, ki je bila že v avstrijskih časih vedno v živem stiku z Mariborom, Celjem, Trstom in Gorico, ni popustila. V kratkem času so agilni vodniki vzporedno z društveno organizacijo izvedli stanovsko organizacijo po gremijskih in zadrugah. Lansko spomlad se je že mogla ustanoviti Zveza »trgovskih gremijev in zadrug za celo Slovenijo. Ob tisti priliki se je vršil impozanten Vseslovenski trgovski shod v Ljubljani, ki je postavil vodila in smernice, stanovski program za slovensko trgovino.

Zveza trgovskih gremijev je hitro razvila živahno delavnost. Marljivo in preudarno vodstvo je znalo pridobiti Trgovski zvezi v kratkem času odlično mesto v na-

Takšne in enake govornice se širijo med diplomati in politiki v Parizu. Ali so resnične? Kdo ve? Bližnja bodočnost nam to pokaže.

—ote.

šem javnem življenju. Celo vrsto važnih akcij je Zveza izvedla ter sodelovala po svojih zastopnikih v odlični meri v važnih strokovnih in trgovsko-političnih vprašanjih. Verno se je držala svojega programa ter pripravila že vse potrebno, da se ustanovi trgovska gospodarska organizacija. Ko stopa po enem letu danes na svojem občnem zboru v Mariboru pred delegate udeleženi organizacij, bo v srečnem položaju, da poroča o svojem intenzivnem, mnogostranskem, uspešnem delu. Naš Maribor se nam zdí prav srečno izbrano mesto za prvi redni občni zbor te prevažne stanovske organizacije.

Naslednji dan se vrši v Mariboru trgovski shod z važnim programom. Če se je na lanskem Vseslovenskem trgovskem shodu sklopalo o trgovskem splošnem programu, bo na letošnjem shodu, kakor kaže dnevni red, že mogoče pečati se s konkretnimi predmeti in gospodarskimi vprašanji, ki so aktualna za našo trgovino in naše gospodarstvo. Z velikim zadovoljstvom spremljamo gibanje naše organizirane trgovine. Pristrčno pozdravljamo naše trgovstvo, ki se zbira na naši severni meji v lepem Mariboru, ter želimo najlepših uspehov zborovanju združenih slovenskih trgovcev. Trgovski shodi, ki so se mogli v starih razmerah vršiti le v daljših presledkih, postanejo v ujedineni domovini gotovo stalna institucija: vsakoletni tabori našega trgovstva naj bi bili, na katerih si poda organizirana trgovina račun za preteklost ter se pogovori o delu v prihodnosti v proseh in v povzdigo gospodarskega blagostanja v naši blagoslovljeni domovini. Naša iskrena želja je: V slovenskem delu od uspeha do uspeha!

O razmerah na Goriškem.

V Gorici, 13. aprila.

Odkar je zavihrala italijanska trikolora na naši zemlji, ki je postala vsled rapalske pogodbe sestavni del italijanske kraljevine, nismo imeli primorski Jugoslovenci nobene prilike, da bi na državno-pravni podlagi javno manifestirali svoje politično prepričanje. Italijanski nacionalistični državni organi in fašisti so vsak naš glas za-

dušili z nasiljem. Naš položaj pred italijansko in svetovno javnostjo je bil podoben položaju odraslega otroka, kateremu njegov »varuh« ne pusti priti do besede. Ta položaj se bo v kratkem temeljito izpremenil. Poštena italijanska javnost mora razumeti upravičenost našega boja za politično, narodno, soc. in kulturno enakopravnost.

Na binkošno nedeljo se vršijo v anektiranem ozemlju prvič volitve v rimski parlament. Na ta dan so namreč na podlagi kraljevega dekreta razpisane volitve v parlament. Naše ljudstvo bo prvič javno izpregovorilo in si izvolilo poslance, ki bodo apelirali na pošteno italijansko javnost, da se ugodni našim pravičnim zahtevam že radi uredi ve razmer v Julijski Benečiji, ki je važen faktor med italijanskim jugom in slovanskim Balkanom.

Kot italijanski državljani moramo imeti tudi vse pravice, ki jih vsebuje ustava italijanske kraljevine za svoje državljane. Do sedaj smo imeli le dolžnosti, pravice pa skoraj nobenih. Fašisti, ki so očividno v zvezi s posameznimi vladnimi organi, ne puste v miru niti naših domov. Nič boljša se ne godi niti Italijanom, ki se ne morejo in nečejo strinjati s fašistovskim terorjem. V urejeni državi bi morali biti taki izgredivi naravnost nemogoči.

Naše ljudstvo trpi na nešteti povojnih bolečinah, ki se morejo odpraviti le v čistem političnem zraku. Razmere, prenečene iz Italije v naše ozemlje, bodo povzročile vsakovrstno katastrofo, tudi med italijanskim prebivalstvom, ki se nikakor ne more uživati v nove razmere. Italijanski nacionalisti imenujejo te malkontente »avstrijskante« zato, ker se domače prebivalstvo ne strinja z italijansko svobodo, ki jo imenuje nered in nediscipliniranost. V uradih, šolah in v drugih javnih zavodih se pri seljeni Italijani javno norčujejo iz reda, katerega se držijo domači uradniki in učitelji. Na drugi strani pa preplavljajo tuji trgovci mesto in deželo. Tudi tujih delavcev je vedno več. Italijanska vlada ni imela do sedaj nobenega zmisla za domačino. Zato ni čudno, da je tudi v italijanskem delu domačega prebivalstva velika nezadovoljnost s sedanji razmerami.

Zato so volitve v parlament velike in mogoče odločilno važne, sti za Jugoslovane v Italiji. Dočim se pripravljajo gotovi italijanski krogi na volitve v znamenju avtonomije, ki more edina rešiti anektirano ozemlje in predvsem Goriško pred gospodarskim polomom, se pripravljamo Slovenci predvsem v znamenju boja za naše kulturne in šolske pravice, za našo politično in narodno svobodo. Da se pa uresniči naše zahteve, je treba da dosežemo samostojnost primorske pokrajine, kar bo ena glavnih nalog naših poslancev. Naše ljudstvo mora samo odločevati o svojih zadevah v deželnem zboru, ne pa tujih uradnikov v Rimu. V deželnem zboru se bomo tudi lažje sporazumeli z našimi italijanskimi doma-

„Vesna“.

Začetkom maja začne izhajati v Ljubljani »Vesna«, ilustriran mesečnik, ki bo posvečen našemu družabnemu, družinskem in umetniškem življenju. Literarni urednik mu bo dr. Ivan Lah, umetniška oprema in ilustracije pa so poverjene akad. slikarju Iv. Vavpotiču. Pisalo se je, da ima »Vesna« biti nekak družinski modni list. Tak list bi bil za nas enostranski in bi ne odgovarjal našim potrebam; zato se je program lista razširil na vse naše javno kulturno in družabno življenje. Skušal bo tudi našemu ženskem svetu nuditi vse, kar mu dosedaj podajajo tuji listi. Odkar je prenehal izhajati »Slovan«, smo pogrešali Slovenci primerne salonskega in družinskega lista, ki bi odgovarjal našim potrebam. Naraščajoča tiskarska draginja nam je po prevratu prečrtala marsikater načrt, ki smo ga gojili med vojno. Takrat smo mislili, da se naše časopisje po vojni bujno razcvete in da z domačimi časopisi in revijami nadomestimo vse ono tuje blago, ki smo ga prej prejimali po-

sebno iz Nemčije. To se nam je zdelo tembolj potrebno, ker smo čutili, da bomo morali v samostojni državi živeti tudi bolj samostojno kulturno življenje.

To pa bi bilo le mogoče, če bi bila naša kulturna in duševna produkcija dovolj velika. Toda kmalu smo spoznali, da še daleko nismo premagali tujega sveta v nas samih, četudi smo se politično ločili od njega.

Treba je samo pogledati v naše kavarne in v naše salone, pa spoznamo, da si moramo še vedno pomagati z nemškimi listi.

Tudi v naših knjigarnah in knjižnicah presegajo tuja, posebno nemška, dela naše knjige po številu. Onim, ki so bili vzgojeni v starem duhu, se zdi to naravno, — treba pa je misliti, da je v tem mnogo razvada, da moramo početi novo življenje in zato potrebujemo nove vzgoje.

Ta nova vzgoja bo naravno odvržala našega človeka od nemškega sveta in ga bo uvajala v jugoslovanski svet, od tod pa mu bo kazala pot pre-

ko morja na zapad — predvsem v Francijo.

Tako pride čas, ko se bodo po naših kav. le malo čitali nemški časopisi, zato pa tembolj srbohrvatski in francoski. Isto bo z revijami in knjigami: nemška revija in nemška knjiga prenehata biti posredovalki med nami in med evropsko kulturo iz enostavnega razloga, ker ju bomo čimdalje manj razumeli. Zato pa bo treba spopasti domačo produkcijo.

Vemo, da to pri nas ne bo lahko. Slovenci smo kljub državnemu ujedinenju ostali kulturna stopinja z enim samim milijonom ljudi in treba bo krepkega dela, da si ustvarimo vse, česar potrebujemo. Marsikaj bomo zgradili skupno in zamenoma s Srbi in Hrvati, vsega pa ne bo mogoče.

Izkazalo se je, da listi, ki izhajajo v vseh treh »narečjih«, nimajo posebnih simpatij ne tostran, ne onostran Sotle, ne tostran, ne onostran Drine. Morebiti čas premaga to časovno raznico, za sedaj je treba, da jo vidimo in pripoznamo. Mnogi so jo hoteli premagati, pa se jim ni posrečilo.

Govorilo se je tudi o skupnem modnem jugoslovanskem listu, ki bi nadomestil razne tuje, nemške in druge liste. Toda niti na tem loju ni bilo mogoče doseči skupnosti; nemški družinski in modni listi se čitajo še danes v Ljubljani in v Zagrebu in menda tudi v Beogradu. To so tradicije, ki jih premaga čas.

Zato se je pri nas že par let pojavljala misel, da si ustanovimo svoj salonski družinski list, ki bi odgovarjal našim potrebam. Rastoča tiskarska draginja je delala ovire, ki jih je bilo mogoče premagati le s skupnim delom.

Program »Vesne« bo podan s prvo številko, s čimer ni rečeno, da se ta program ne izboljša in spopolni, če najde dobra volja založništva dovolj podpore v naši javnosti.

»Vesna« bo prinašala poleg leposlovja eseje, članke in poročila iz moderne sveta, posvečala bo posebno pozornost naši domači dekorativni umetnosti, opozarjala bo na razne smeri v kulturnem, posebno v slovanskem svetu, podajala bo mladim gospodinjstvom praktične nasvete za hišo in dom.

nudila bo pregled ženskega in modnega sveta, priobčevala bo poročila o naših ženskih društvih, o ženskih vzgojnih zavodih in bo skušala seznanjati naše žensko z vsem, kar je važno za naš ženski svet.

Danes tudi tuje revije niso več poceni; zato začnemo s svojo. Morebiti ne bo mogoče nuditi takoj vsega v polni meri, — toda to bo naša in na to bomo lahko ponosni.

Posebna pozornost se bo posvečala zunanji obliki lista, ilustracijam in slikam. Sodelujejo sami domači priznani umetniki. Lahko rečemo, da tako lepo ilustriranega lista še Slovenci nismo imeli in da nam bo »Vesna« v tem oziru delala čast. Ako podjetje uspe, bo prinašala »Vesna« posebne umetniške priloge. Tiskovni stroški so danes veliki, konzorcij ni štedil z denarjem, da nam poda res nekaj lepega — zato upamo, da bo delo našlo priznanje pri naročnikih.

Pomlad je prišla, vesna kliče na novo življenje. Naj bi »Vesna« prinesla novega življenja v naš svet!

čini, ki bodo preje ali pozneje uvideli, da se ne bojujemo proti njim, ampak le za svoje pravice — zvesti svojim narodnim idealom in pokorni zakonom.

Na sestanku naših zaupnikov, ki se je vršil v Gorici, se je ustanovil osrednji volilni odbor za gorško volilno okrožje. Za vsak sodni okraj sta se določila po dva zastopnika. Udeleženci sestanka so bili edini v pripravi, da je treba za državnozbornske volitve enotnosti našega vsestranskega udejstvovanja, sloge in discipline. Vsaka občina mora imeti svoj volilni odbor iz 3—5 članov, ki prevzamejo odgovornost za izid volitev. Vsi slovenski volilci se morajo udeležiti volitev. Zaupniki so bili tudi mnogi, da bo velika večina slovenskih komunistov glasovala za kandidata no listo našega naroda. Mi in Italijani smo prepričani, da italijanske liste ne bodo volile jugoslovenskih glasov, kajti slovenskim socializmom je dobro znano, kaj bi pomenila njihova izločitev iz jugoslovanskega naroda.

Upamo, da bo generalni civilni komisar v Trstu storil vse, da se izpolni njegova obljuba glede vsestranske svobode na dan volitev. Kolikor nam je znano, so italijanske oblasti deloma že dobile nalog, da morajo štiti volilno svobodo v vsakem oziru. Fašisti so nabili po gorških ulicah lepake, s katerimi vabijo vse italijanske volilce v skupno fronto za izvolitev nacionalističnih poslancev. Če in kaj pripravljajo proti slovenskim volilcem, še ne moremo pozitivno izvedeti. Na vsak način pa je dolžnost vseh naših volilcev, da se ne ustrašijo nobenega terorja in da se udeležijo polnoštevilno volitev.

Za narodno gledališče v državni upravi.

Najlepši znak naše duševne osvoboditve je bila vsem izobraženim Slovincem skrb, ki jo je pokazala naša mlada Jugoslavija za dva najvišja kulturna zavoda: za vseučilišče in narodno gledališče. V tem, da je država enega teh zavodov ustanovila, drugega pa vzela v svojo zaščito, smo vsi videli krepko poročilo za najuspešnejši nadaljnji razvoj kulturnega življenja med Slovenci. Zato so vesti o bistveni preuredbi narodnega gledališča mučno zdale vse slovensko razumnost. Po izkušnjah predvojnne dobe je upravičeno, da bi brez izdatne državne moralne in materialne podpore mogla stremeti za visokimi cilji institucija, vredna imena narodnega gledališča. Zategadelj predlagamo podpisane kulturne korporacije in kulturni delavci, naj se čim prej zagotovijo nadaljnji obstoj narodnega gledališča pod državno upravo.

Posebno naj se sedanji upravni sistem, ki izključuje eksploatiranje gledališča po konsorciju ali po čisto trgovskih načelih, obdrži. Po našem globokem prepričanju zagotavlja le tak režim, da se bo narodno gledališče v Ljubljani vodilo po

Na binkošno nedeljo mora priti do izraza naša narodna zavest, pred katero morajo dobiti spoštovanje tudi naši največji sovražniki. Naše ljudstvo bo oddalo svoje glasove za samoupravo Primorja, za svoje pravice, ki mu jih mora dati država.

Slovensko časopisje v Jugoslaviji pridno poroča o dogodkih v Julijski Benečiji, toda način poročanja je včasih zelo neprimeren. Večkrat so posneta poročila iz italijanskih listov, ki navadno ne poročajo resnice o naših razmerah. Tudi brezpomembno hujškanje ni na mestu, ker ne koristi nobenemu, pač pa more v naših razmerah marsikomu škodovati. V tem oziru naj bi sledilo časopisje v odrešeni domovini našim listom, ki vkljub velikim tiskovnim svobodam poročajo resno in stvarno.

Kakor poročajo iz Rima, bo vseboval drugi del trgovskih pogajanj z Jugoslavijo ureditve sedaj obstoječih razmer med obema državama. Rimski listi, ki so navadno dobro informirani, vedo povedati, da se bo za ta del pogajanj porabil precej časa, kar je znamenje, da se v Rimu zavedajo nedostatkov, ki onemogočujejo »prijateljsko« obsevanje. Jugoslovanskim delegatom se nudi torej še enkrat prilika, da v imenu državnega ugleda zastavijo svojo besedo za nas, ki smo neposredno prizadeti. Ob tej priložnosti bi se dalo moralno urediti to ali ono vprašanje v našo korist, kar je seveda tudi v interesu Italije same. Urediti bi se moralo tudi vprašanje svobodnega prihajanja slovenskih listov in knjig v Italijo. Kakor smejo Italijani v Jugoslavijo, tako naj smejo tudi jugoslovenski v Italijo.

Goričan.

umetnostnih načelih in da se bo pospeševala gledališka umetnost z vsemi razpoložljivimi sredstvi. Kar najodločnejše odklanjamo vsak poizkus, da bi se narodno gledališče, ta najvernejši izraz narodne kulture, izročilo zopet v zasebno upravo na katerikoli način sestavljenega konsorcija.

V globoki zavesti, da je v moralnem interesu države, tudi vključno precejšnjemu primanjkljaju, vzdrževati narodna gledališča, zahtevamo, naj se vprašanje narodnega gledališča ljubljanskega reši v gorenjem smislu, in sicer pravočasno, da se ne bi zaviralo pripravljanje za prihodnjo sezono. V Ljubljani, dne 11. aprila 1921. — Društvo slovenskih leposlovcev. Delavsko izobraževalno društvo »Svoboda«. Društvo sloven. upodabljalcev umetnikov. Klub umetnikov »Sava«. Ljubljanska podružnica združenja jugoslov. glasbenikov. Ljudski oder v Ljubljani. Pevska zveza. Pevsko društvo »Slavec«. Slovenska krščanska socialna zveza. Slovenska Matica. Združenje slovenskih igralcev. Zveza dramatičnih odsekov SKZS. Zveza kulturnih delavcev. Socialna Matica.

Politične vesti.

== Socialni demokrati in »kancel-paragrafi«. Iz Maribora poročajo: Ker se naši socialni demokrati s klerikalci zjedno bore proti kancelparagrafu, bodita omenjena samo dva značilna slučaja uporabe priiznice iz Avstrije. V št. Rupertu pri Beljaku je neki bivši vojni kurat s priiznico ozmerjal v cerkvi socialne demokrate, očitajoč jim, da so med svetovno vojno na fronti zamenjali svoje dolžnosti in da je bila njihova dolžnost umreti za Avstrijo. Nadalje je navedel slučaj, ko je za časa koruške ofenzive vdrli neki socialistični častnik s svojo patrolo v neko hišo, kjer je rodbina ravno molila, dal zvezati kmetu in kmetico ter vprico celo rodbino in voljavo posilil hčerko. Posiljal je kmete na boj proti socialnim demokratom. Trije v cerkvi navzoči socialni demokrati so glasno protestirali proti takemu hujšanju ter odšli iz cerkve. Sličen slučaj se je zgodil tudi v St. Pöltnu. Oba duhovnika sta bila obtožena radi zlorabe priiznice ter obsojena. — To naj si zapišejo naši socialni demokrati v album in naj le še podpirajo klerikalce.

== Jutrišnja seja konstituant. Beograd, 15. aprila. Jutri je seja konstituant, ki pa bo trajala samo dopoldne. Na tej seji bodo govorili: dr. Šurmin v imenu Narodnega kluba, Brkić za radikalce in še bo ostalo še kaj časa, tudi dr. Lukin. — Komunisti bodo govorili v ponedeljek.

== Popolnitev zagrebške vlade. Beograd, 15. aprila. Zagrebška vlada se je popolnila sledeče: za predsednika prosvete je imenovan dr. Tugomir Alajpović, za poverjenika za pravosodje pa Jovan Jovanović.

== Protičev mandat. Beograd, 15. aprila. V političnih krogih se živalno komentira dejstvo, da radikalni ničesar ne ukrepejo v vprašanje Protičevga mandata, ki je sam izjavil, da izstopa iz radikalne stranke. Domneva se, da

v radikalnih krogih ne smatrajo Protičevu izjavo, da izstopa iz stranke za definitivno. Istotako skušajo v verif. odseku radikal. člani zavleči razpravo o Protičevem mandatu, ker bi sicer, če bi se zadeva hitro rešila in njegov mandat uničil, prišlo do neopozumljenja v stranki.

== Pogajanja z muslimani iz južne Srbije. Beograd, 15. aprila. Pogajanja vlade z muslimani iz južne Srbije se dospela na mrtvo točko. Pašid je izjavil, da mu ni mogoče pristati na stavljen mu pogoje, marveč da se mora cela zadeva rešiti le v sporazumu z muslimani iz Bosne.

== Zanimiva debata med ministrom Draškovićem in dr. Korošcem. Beograd, 15. aprila. Veliko pozornost je zbudila danes debata med ministrom Draškovićem in dr. Korošcem v ustavotvorni skupščini. Ko je dr. Korošec trdil, da ni nihče zahteval sporazuma z opozicijo, je izjavil minister Drašković: V kabinetu g. Vesnić smo na dveh sejah pod predsedstvom prestolonaslednika regenta negirali vsi historične meje, tudi gg. Korošec in dr. Drinković in se izjavili za enotnost države in ne za njeno kompromitiranje. Korošec je nato izjavil, da nista on in Drinković ničesar podpirala, a Drašković mu je odgovoril: Ko je obstajal Vesnićev kabinet, sva se jas in Pribežević pogajala z Vesnićem in Ninčevićem kot delegati parlamentarne zajednice. Sklenjeni pakt je bil podpisan in objavljen in v tem paktu so bile historične meje uničene. Dr. Korošec je izjavil, da ne vé ničesar o tem in da je bil potem prevaren. Isto izjavlja tudi dr. Drinković.

== Italijanski delegati za trgovinska pogajanja z našo državo. Beograd, 15. aprila. Italijanska delegacija za trgovinska pogajanja z našo kraljevino obstoji iz 4 zastopnikov in sicer: predsednika delegacije Luzionija ter svetovalec Bartolija, Silvestrija in Car-

tellija. Danes je sprejel delegacijo trgovinski minister.

== Transportni konj iz Nemčije v našo državo. Beograd, 15. aprila. Te dni se bo prišlo s transportom 10.000 konj iz Nemčije v našo državo. Konje bo oddala Nemčija mesto primanjkuje goveje živine. V to svrhu se bodo uvedli direktni posebni vlaki. Konje bodo prepeljali v 1200 tovornih vagonih. Imenovani boste dve komisiji, ena ki bo prevzemala konje v Nemčiji in ena, ki jih bo prevzela pri nas. Za ostalo odškodnino se bo od Nemčije sprejel ali denar ali pa kasneje taka živina, ki bo odgovarjala našim klimatičnim razmeram.

== Habsburška propaganda pri nas. Iz Maribora poročajo: Habsburška propaganda se v Avstriji vedno bolj širi, zlasti jo podpirajo Karlisti, krščanski socialisti in velekapitalisti. Tudi med socialnimi demokratami in komunisti je mnogo habsburških pristaev. To gibanje se je preneslo tudi k nam. Nemci si žele ne samo vspostavitve starih mej ob Dravi, tako, da bi pripadel Maribor zopet k Avstriji, marveč tudi vse ozemlje do Pragerskega. Klerikalni kmetje, tudi slovenski, so za vspostavitve Habsburgovcev. Tukajšnji socialni demokrati in Nemci so za priključitev k avstrijski republiki, niso pa baš nasprotni povratku Habsburgovcev. Potrebno bi bilo, da naša vlada energično poseže vmes in da prenapetim Karlovim prijateljem pove, da mora biti enkrat za vselej konec sličenim avanturam, kakor jih je vprizoril Karol za Veliko noč v Budimpešti.

== Odrbje proti komunistom. Minister za notranje stvari Drašković je zopet izdal najstrožje povelje upravnim oblastvom, da morajo proti komunistom nastopiti točno v zmislu izdanih odredb. Zadnjič čas se zdi, da so policijske oblasti popustile napram komunistični akciji.

== Ekshumacija trupel čehoslovških legionarjev na Benečskem. V Coneglianu so 12. t. m. na slovesen način izkopali 41 trupel čehoslovških legionarjev, ki so padli svoj čas v bojih ob Piljavi Avstrijem v roke ter so bili radi veleizjede usmrčeni. Vsi ti junaki so ležali v grobeh z vrvo okoli vratu, na hrstu so imeli z žico zvezane roke. Na kolodvor so pripeljali trupla ob navzočnosti zastopnikov vojaških in civilnih oblasti ter tisočglove množice. Čehoslovški stotnik Buda je imel primeren nagovor. Častno službo so vršili štiri vojaški oddelki. Trupla so v cinkastih in potem lesenih krstah spravljena v železniškem vozu, ki jih popelje v čehoslovško domovino. Slavnostni pogreb bo 21. t. m.

== Škofjevska konferenca v Zagrebu. Kakor poročajo iz Zagreba, bodo imeli tam 26. t. m. jugoslovenski katoliški škofje konferenco, ki se bo pečala baje samo s cerkvenimi vprašanji.

== Izpraznitev Dalmacije. Split, 15. aprila. Cenraz je določeno, da se ima prirediti izpraznitev druge cone, to je Šibenika in Benkovca dne 20. aprila, se doznavajo, da nameravajo Italijani zavleči ta rok s tem, da bodo zahtevali, da se poprej izvede konvencija glede pravnih in administrativnih vprašanj v zvezi z odcepitvijo Zadra od ostale Dalmacije. Sedaj se vrše med Rimom in Beogradom tozadevna pogajanja.

== Prenečena stavka. V Tušineh so polzkušili rudarji pričeti stavko. Kolovodje so pozapirli in do stavke ni prišlo. Premogovnik v Tušineh je zasebna lastnina.

== Prihod italijanskih delegatov v Beograd. Beograd, 15. aprila. Italijanski delegati za sklepanje trgovinske pogodbe so sredi došli v Beograd. Na kolodvoru jih je sprejel dr. Milan Todorović kot odposlanec ministrstva za trgovino in industrijo. Načelnik italijanske delegacije g. Lucieli je načelnik trgovskega oddelka v italijanskem trgovinskem ministrstvu.

== Harding o Reki. Novi predsednik Zedinjenih držav je izjavil deputaciji amer. Hrvatov, da se v vprašanju Reke ne strinja z italijanskimi stališči in da je Reka vsled svojega gospodarskega položaja brezdvomno del Jugoslavije.

== Zadržki kandidati za rimski parlament. V Zadru kandidira Giolitijeva stranka dr. Krekica, bivšega poslanca v dalmatinskem deželnem saboru, za italijanski parlament. Fašisti so odklonili kandidature D' Annunzija.

== Demonstracije v Zadru. V ured 13. t. m. so v Zadru javno demonstrirali proti evakuaciji Dalmacije. Trgovine in kavarne so bile zaprte, zastave so bile spuščene na pol droga.

== K volilnemu gibanju v Primorju. Zelo živahno je volilno gibanje na italijanski strani pa tudi na jugoslovanski. V Trstu se je konstituiral narodni blok, katerega glavni del so fašisti. Slednji so imeli znova veliko zborovanje, na katerem so se zakleli, da se morajo pri volitvah uresničiti vsi njihovi nameni, vsebujoči narodno interese ob Adriji. Zlasti živahno delovanje razvijajo fašisti po Istri. Iz Pule hodijo dan na dan v vasi, istrski narodni blok hoče potisniti Jugoslovence disto v stran in prodrati pri volitvah. Na shodu v Puli so govorniki izjavili, da po shodu pol. društva »Edinosti« bo brez dvoma velik dotok hrvaških volilcev na volišče, dočim se je že mišljalo, da se hrvaška stranka sploh ne udeležiti volitev. Fašisti zborujejo dan na dan in knjejo nove naklepe proti Jugoslovenom. Z jugoslovenske strani pa se poroča, da se je vršil v Hrpeljah sestanek odposlancev volilnih odborov iz Istre. Udeležba je bila velika in ka-

zalo se je jako zanimanje za volilni boj. Dosegel se je popoln sporazum in udeležniki so se razšli polni navdušenja za odločno delo.

== Avstrija v stiskah. Znizanje dohodninskega davka je sklenil avstrijski narodni svet na pritisk socialnih demokratov. Vsi dohodki do letnih 500.000 K se bistveno nižje obdavčijo ter se dohodki iz nadur sploh ne obdavčijo. Zato je nastala vladna kriza. Ker se je tudi izdarek za državne namene izdatno zvišal, je državni deficit ogromen. Kruh se bo moral od 9 K podražiti na 60 K, trdi »Arb. Ztg.« Krščanska socialna vlada se hoče baje za to čim prej umakniti ter prepustiti vladni voz zopet socializmom.

== Avstrija ima 12 milijard novih izdatkov, ker je plače in prejemke državnih nastavlencev radikalno presnovala. Namesto činovnih razredov se uvede vpoštevanje faktičnega dela in v praksi izkazane sposobnosti. S čim naj Avstrija te nove troške pokrije? Finančni minister je naznanil, da se državi prispevki za znizanje cen ukinejo, s tem bo draginja še višja. Tarifi na železnica se znova povišajo, s čimer se tovarnina podraži, a s tem podraži tudi blago. »Neue freie Presse« zahteva, naj se število javnih namenešencev izdatno skrbi in uradovanje uredi preprosteje. Če ima Velika Britanija le okoli 365.000 javnih namenešencev, je za Avstrijo četrtnina milijona državnih nastavlencev mnogo preveč.

== Proti nemščim komunistom. Iz Berolina poročajo, da je izdala vlada stroge odredbe proti nemščim komunistom. Vlada je prepovedala nadaljnjo izhajanje komunističnega dnevnika »Rote Fahne«, ki je ostro napadal izjemna sodišča, pred katerimi se morajo zagovarjati komunistični agitatorji. Vlada je zasegla tiskarno in tiskarske stroje. V okolici Wiesbadena so našli 50 kg dinamita, ki je bil namenjen za atentat na francosko vojno sodišče.

== Za mižanje vojaškega proračuna v vseh državah. Mednarodni parlamentarni svet je imel 12. t. m. v Ženevi sejo. Svet je odobril resolucijo, v kateri so narodne skupine naprošajo, naj delujejo pri svojih vladah za ratifikacijo et. germanske pogodbe, da se znizajo vojaški proračuni. Na prošnjo švedske skupine je svet sklenil, da skliče prihodnjo sejo mednarod. parlamentarne unije na 17., 18. in 19. avgusta v Stockholm.

== Evropa pred novo katastrofo. Pariški dopisnik »Westminster Gazette«, ki je najbrž neki bivši minister, je poslal svojemur listu dopis, ki je močno razburil londonske politične kroge. Dopisnik piše med drugim: Odkar je Lloyd George pristal na zahteve o sankcijah proti Nemčiji, sledi Anglija popolnoma Franciji. Ako Nemčija izplača vse, kar se od nje zahteva, potem bo dobro, drugače ni sila na svetu, ki bi preprečila novo katastrofo Evrope. Nemčija pošilja antanti noto, za noto, ki žali francosko občutljivost. — »Intransigence« pravi, da v teh notah obožujejo Nemci Francoze, da so leni in nesposobni, da obnovijo porušene pokrajine. »Corriere della Sera« pa poroča iz Berlina, da namerava Poljska vikorakati v Slezijo, kar je povzročilo veliko vznemirjenje v Nemčiji. »Times« pa poroča iz Newyorka, da bo predsednik Harding sklical konferenco zastopni-

Kov Francije, Anglije, Italije, Japonike in Nemčije. Antantni politiki mislijo, da hoče Harding s to konferenco preprečiti novo katastrofo v Evropi.

== Osem osem. Tako se imenuje japonski pomorski program, ki obsega osem dreadnotov in osem bojnih križark. Ta program se izvrši do leta 1927. Tako bo imela Japoniska v tem letu 8 dreadnotov s skupno tonazno 256 tisoč ton in 8 bojnih križark v skupni teži 240.000 ton, 30 lahkih križark, 64 torpedovk in 80 podmornic. Japoniska je sedaj glede pomorske moči na tretjem mestu, hrepeni pa po enakosti s Anglijo in Zedinjenimi državami.

== Volilni oklie italijanske liberalno - demokratske stranke. Italijanska liberalno - demokratska stranka v senatu je razposlala za volitve širok oklie, v katerem po raznih izjavanjih o sedanjem položaju v državi povdarja: Ne gre danes samo za to, kakor ob drugih prilikah, da se vzdrži ali izpodiže kaka vlada ali kak politični program. Sedaj je konec borbe mnogo višje postavljen: Gre za to, da se borimo za red proti anarhiji, za zakon proti razbrzdani samovolji, za državno avtoriteto proti onim, ki jej hočejo izpodkoptati tla in jo strmoglaviti. Laž in domišljija imata vedno le kratko življenje in nasilje še ni ustvarilo nikdar nič trajnega in plodovitega. Parola dnevnega reda za našo bodočo bitko mora biti: Evolucija proti revoluciji. Silnena tenorja se bodo držale v volilnih oklikih najbrže tudi druge nacionalistične stranke. Ta čas pa gredo nasilja s strani fašistov, kakor tudi s strani socialistov svojo pot dalje in vse kaže, da jih ne ustavijo ne volilni okliki pa tudi ne volitve same. Ni dvoma, da se bo socialistični odpor prav izdatno uveljavil pri volitvah, pa če senatorji še tako kilčejo po evoluciji proti revoluciji.

== Posvetje maršala Gero. Agrarni list »Svoboda« v Brnu poroča, da se je vršil 10. t. m. v češkem Tešinu manifestacijski shod kmetovalcev z vsega Tešinskega, na katerem se je zahtevalo, da se ima veliko posestvo bivšega nadvojvode Friderika razdeliti med poljedelako ljudstvo.

== Veliki pogromi na Zide na Madžarskem so se izvršili pred dnevi po raznih mestih in vaseh, kakor poroča »Slov. Vychod«. Pogrome je vodilo društvo vzbujačih se Madžarov. Mnogo Židov je bilo izgnanih.

== Središče ruskih socialističnih revolucionarjev je Praga, kakor izjavlja »Politikenc« v članku »O ruski emigraciji«. V Pragi se izdaja njihov glavni list »Volja Rosije« in velika skupina voliteljev iz dobe Kerenskega biva v Pragi, najznanjši med njimi je Mimir, bivši župan v Moskvi. V Čehoslovanski republiki se nahaja sedaj 5700 ruskih beguncev.

== Maksim Gorkij za rusko inteligenco. Češki listi poročajo, da je Maksim Gorkij izdal oklie, v katerem prosi nujno za pomoč trepiči ruski inteligenci. Na Finskem se je nabralo jako mnogo darov v živilih ali ruska vlada doslej še ni dovolila, da bi se ta darila pripeljala na Rusko.

== Pregled svetovne žurnalistike. Mednarodna razstava časopisov iz vseh delov sveta se odprvi dne 10. septembra t. l. v občinskem domu v Pragi. Ta razstava je v zvezi z 25letno proslavo zveze čehoslovanskega knjižništva v Pragi.

Plenarna seja konstituant.

Patriotski Davidovičev govor. — Slava velikim Jugoslovenom! — Za Jugoslavijo!

—d Beograd, 15. aprila. Današnja seja ustavotvorne skupščine je otvoril predsednik dr. Ribar ob 9.30. Nadaljevala se je splošna debata o ustavi. Besedo je povzel predsednik demokratskega kluba Ljuba Davidovič, ki je izjavil: »Naš narod se je trdo boril, ali ni opešal. Bratje po krvi in čustvih ter nacionalnih idealih so postali tudi bratje po trpljenju in mučenstvu. Združeni napori vsega naroda so dovedli do ujedinjenja.« Gospod Davidovič se spominja na to naše bližnje preteklosti, posebno naglašalo delovanje hrvaških in slovenskih bratov. »S pieteto in nacionalnim ponosom se morama spominjati,« je rekel Davidovič, »viteške smrti naših junakov Zrinjskega in Frankopana (klici: Slava jim ma!), našega zaslužnega dr. Kreka (klici: Slava mu!) in Strossmayerja (klici: Slava mu!). Ves narod mora biti hvaležen krajem, ki so rodili in vzgojili take moške. Mi šumadinci smo dolžni tem možem in vsem njihovim sorojakom našo lakrno hvaležnost.« G. Davidovič preide nato na ustavo samo in naglašja, da je treba sedaj pozabiti vse žalitve in krivice med seboj, ker pričakuje naša država ustave. (Odobranje). Izjavlja, da bodo on in njegovi tovariši glasovali za načrt ustave in ugotavlja, da so on in njegovi tovariši vedno delovali za sporazum glede ustave. Pravi, da je njegova stranka sprejela načrt ustave, kor upa, da bo ta ustava podpirala zdravi razvoj naše sedanje družbe. »Zavedamo se,« pravi g. Davidoviča dalje, »da kot bratje gradimo skupno hišo. Vsek izmed bratov mora v tej hiši najti varno pribežališče. Prva naša skrb mora

biti ta, da se neha nezadovoljstvo v državi.« — Nato v kratkih besedah govori o glavnih idejah ustave in trdi, da obstoja poleg tega, da je zajamčena državljanska svoboda, še druga močnejša garancija in ta je, čuječa zavest državljanov. Govorci o notranji ureditvi naše države se ozre na razna stališča, ki jih zavzemajo stranke, in pravi: »Hočemo široko dekoncentracijo, hočemo, da bi imela vsaka oblast svojo samoupravno skupščino in da more vsaka oblast voliti svoje predstavnike in izvrševalne organe za odloke samoupravnega telesa. Vsi se strinjamo v tem, kaj je država. Vsi pravijo, da so za eno državo. Radič hoče republiko, v katero bi eventualno vstopili tudi Bolgari, mi pa hočemo Jugoslavijo. Drugi zopet hočejo federativno državo, tretji pa take avtonomije, ki bi mejile že na neodvisnost. Hočemo enostavno državo z enim vladarjem in eno zakonodajno skupščino in odgovorno vlado. Nobena ideja ni tako hitro prevzela vseh slojev naroda, kakor ideja narodnega ujedinjenja. Kakšno korist bi imela naša država od najboljših zakonov, če bi se ti zakoni ne vršili? Enako tudi država ne more imeti koristi od najširših avtonomij, če se te ne spravijo v prakso. Mi smo proti vsem osebnim privilegijem in proti vsem pokrajinskim privilegijem, smo za enakost vseh pravic in dolžnosti. Sedaj se gradi zelo lepa zgradba, ki mora biti hram pravice in svobode.«

Po govoru g. Davidoviča je do bil besedo republikanec Ivan Gjozovič. Precej v začetku govora prizna, da je njegovo stališče po patriotičnem govoru g. Davidoviča

precej težko. Republikanci so za integralno, nacionalno in državno edinstvo. Govorec o ustavi ugotavlja, da je velika razlika med izjavami in poročili dr. Laze Markovića in ministra Trifkovića. Trdi, da ta načrt ustave ni bil sporazumno sestavljen z vsemi strankami in prizna, da so sicer prišle v ustavo mnoge nove naredbe, ki pa so sekundarne narave, dočim so bistvene točke ostale neizpremenjene. Da, pri nekaterih institucijah se ni izpremenila niti ena črka. Nato razklada stališče svojega kluba glede načrta ustave. Demokratska ustava bi morala v prvem redu zagotoviti pravico državljske svobode. V tej ustavi pa državljan niso zavarovani pred nasiljem izvrševalnih organov oblasti. Po drugi strani mora ustava zagotoviti go-

spodarsko blagostanje državljanov. Slabejši se morajo zavarovati. Nato govori o členu 14. (člen o tisku) in protestira proti temu členu, posebej proti odstavku, ki govori o kolektivni odgovornosti. Ako se ta naredba sprejme, tedaj ne bomo imeli svobode tiska. Socialno-gospodarski oddelek ustave je po njegovem mnenju koncesija, katero je vlada dala opoziciji. To ni tisto, kar se je zahtevalo. Misli, da bi bilo treba določiti natančne meje veleposestev in da bi bilo treba zavarovati gospodarsko slabejšo. Po dolgem kritiziranju končuje, da je treba, da odgovarja ta ustava duhu časa in stvarnim potrebam naroda. Izjavlja, da bo glasoval proti njej. Predsednik prekine nato sejo ob enajstih. Seja se je nadaljevala popoldne ob šestnajstih.

Telefonska in brzojavna poročila.

Iz dežele anarhije.

Bitka v Livornu. — Spopadi med fašisti in komunisti brez konca in kraja. — Akcija za zaposlenje invalidov se nadaljuje.

— Livorno, 15. aprila. Fašisti so zažgali delavski dom, na kar so socialisti proglasili splošni štrajk. Tudi v Pisi je štrajk radi umora učitelja Carnea. Včeraj je bila v Livornu velika bitka med fašisti in komunisti. Po ulicah pretepeni streljanje, z oken padajo kamni, opeke in druge reči, strelja se seveda tudi. Prišla je vojaška pomoč. Tri ure je trajala bitka. Sedež republi-kanske stranke je bil razbit, vse so razmetali in uničili. Več mrtvih in ranjenih.

— Firenze, 15. aprila. V Casertinu so fašisti na več krajih razde-jali društvene domove socialistov in komunistov, nekaj so jih tudi za-žgali. V Firenzi pa so fašisti udri-li v razne društvene prostore komu-nistov ter jih opustošili. Tako je bilo na raznih drugih krajih. V Fi-nale Emiliji je prišlo do spopada med komunisti in fašisti. Slednji so zažgali delavski dom.

— Modena, 15. aprila. Na po-staji Carpi so fašisti krvavo prete-pili bivšega soc. poslanca Morgiarini. Iz Ferrare in drugih krajev poročajo o neprestanih pobojih in o najdbah

novih ogromnih skladišč orožja in streliva.

— Rim, 15. aprila. Invalidi na-daljujejo svojo pričetno akcijo. Ze-lezniško ravnateljstvo je izdalo oklic, v katerem pravi, da je bilo sprejetih desetletj v železniško službo 1500 invalidov poleg drugih, ki so v začasni službi. Invalidi zahtevajo, da se sprejme v železniško službo 5000 invalidov in odpuste vse go-spodarstvene razven vdvov po vojaki-h, padlih v vojni, in takih, ki so res potrebne službe, da morejo živeti. Invalidske straže stoje na vseh straneh ravnateljskega posloja. Inva-lidi so potem zasedli transportno ministrstvo in zasedli uradnicam vhod v urade. Uradniki so na strani invalidov. Podtajnik trgovske mo-rnarice je objubil deputaciji invali-dov, da jih sprejme v službo, koli-ko bo le mogoče.

— Bologna, 15. aprila. Oblasti so izgnale te dni osem madžarskih komunistov. Med njimi je tudi že-na Bele Kuna. Madžari so bili v stalnih stikih z italijanskimi komu-nisti.

Češkoslovaška in nasilne odredbe proti Nemčiji.

— d Praga, 15. aprila. Dr. Beneš je v odseku za zunanje zadeve izjavil, da je glede sankcij pričetno dejanje priča-kovati zelo važnih dogodkov. Mogoče je, da se skliče nova zavezni-ška konferenca, ki bo pričela izvajati ukrepe, ki so po Briandovi izjavi že pripravljene. V tem trenutku je nemo-goče objaviti podrobnosti o teh ukre-pih. Ker so v debati o dr. Beneševih izjavah nemški poslanci uporabili pri-liko, da so jeli pobijati stališče vlade, je opozoril dr. Beneš na to, da se vla-da, ki skrbi za interese vse države, ne more osirati na zahteve enega dela

prebivalstva, ako te niso v skladu z zahtevami velike večine. Vlada smatra vprašanje nemških sankcij kot povsem gospodarsko, ne pa politično zadevo. Zunanji minister se v tem trenutku še ne more končno javno izraziti o za-držanju češkoslovaške vlade v tem vprašanju. »No,« je izjavil dr. Beneš, »ko bo prišel čas odločitve, vlada ne bo sklepala, preden ne povpraša parla-menta in senata za svet.« Izjave mi-nistra dr. Beneša so bile vzete na zna-je z 12 glasovi proti glasovom Nem-cov in komunistov.

Za svobodo tiska.

— d Beograd, 13. aprila. Glav-no tajništvo jugoslovenskega No-vinarskega Udruženja je poslalo vsem političnim klubom resolucijo, ki je bila sprejeta na sarajevskem novinarskem kongresu glede člena 14, ki govori o svobodi tiska. Vče-raj se je o tej resoluciji razprav-ljalo v muslimanskem klubu, in vkljub temu, da je vlada sporočila strankam, ki so zastopane v vladi, da ne bo spremenila že sprejetih členov ustave, je muslimanski klub

na predlog poslanca Sahib Korku-ta sklenil, da se predloži ustavo-tvorni skupščini načrt tega člena, kakor je bil sprejet na novinar-skem kongresu v Sarajevu. Musli-manski klub je na svoji včerajšnji seji razpravljajl še o nekaterih manjših stilističnih izpremembah nekaterih členov ustave. Nato sta se določila govornika za splošno debato o ustavi. Določena sta bila Sahib Korkut in Fehim Kurbegović.

Za povratek ujetnikov.

— d Pariz, 13. aprila. Franco-ska vlada je na prošnjo dr. Nance-na, ki je dal iniciativo za načrt, da se odpravijo v domovino v Rusiji zadržani avstrijski, madžarski, poljski, romunski, češkoslovaški in jugoslovenski ujetniki, privolila v to, da se udeležijo na tej človeko-ljubni akciji z vsoto 150.000 funtov šterlingov. Kot predujem je polo-

žila vsoto 15.000 funtov šterlingov. Vlada, ki se hoče držati svojih ob-veznosti, je predložila parlamentu zakonski načrt, v katerem se za-hteva, da se že dovoljeni predumi odobri in da se državam Srednje Evrope dovolijo novi predumi do vsote 100.000 funtov šterlingov (6 in pol milijona frankov) v gotovini ali v blagu.

Nasilne odredbe proti Nemčiji.

— d London, 14. aprila. V odgovo-ru na razne interpelacije je izjavil zastopnik vlade v spodnji zbornici, da se ni sklenil s Francijo noben sporazum glede nasilnih odredb za primer, če bi Nemčija do 1. maja ne izpolnila svojih obveznosti glede reparacijskega vra-šanja.

— d Pariz, 15. aprila. Pod pred-sedstvom predsednika Milleranda se je danes v Palais Elysee vršila konfe-rencija, kateri so prisostvovali minist-rski predsednik Briand in ministri Bar-thou, Doumer in Louchet, maršal Foch in Pétain, kakor tudi generali Wei-

gand, Buarit in Degoutte. Razpravljalo se je o sedanjem svetovnem položaju.

— d Pariz, 15. aprila. »Echo de Paris« javlja, da se je na današnji se-ji, ki ji je predsedoval predsednik Mil-lerand, razpravljalo o raznih vojaških načrtih zasedbe ruhrskega ozemlja, blokade mesta Hamburga in o gospo-darskih represalijah, ki bi pomagale Franciji, da bi prišla na svoj račun. Nadalje se je govorilo o medzavezniški konferenci, katere se udeležijo tudi Lloyd George in ki bi se vršila pričet-kom maja v Parizu.

Naši odnosi z Grško.

— d Beograd, 14. aprila. Presbiri poro-ča: Grški poslanik v Londonu je poslal »Morningpost« pismo, ki se glasi: »Sodeč po dopisku, ki je bil nedavno objavljen v »Morningpost« pod naslovom »Balkanska vojna«, se mi zdi, da Vaš dopisnik v Beo-gradu ne razume, to je ne pozna pravih ču-stev Srbije glede njenih odnosov napram Grški. Moj stari prijatelj Ceda Mijatović, zna srbski diplomat Vam je lepo in jasno

predstavil in opisal nepoučenost Vašega do-pisnika o balkanskem vprašanju. Jaz sem bil vedno mnenja, da je edino jamstvo čvrste-mu in sigurnemu miru prijateljska koopera-cija Srbije in Grške. Ako pravi Vaš dopis-nik, da »srbsko-grška zveza« mrtva in da nobe Srbije prevzeti nobenih obveznosti, ki bi se moglo iz nje pojaviti, kaže samo, da prav nič ne razume položaja na Balkanu. Srdi so prepričani, kakor pravi dopisnik, da

bi Solun še danes ne bil grško pristanišče, ako bi Grška ne vstopila v vojno. To je kontradikcija, ker se ni delalo nobenega vprašanja glede Soluna in ker so velike sile dale formalno jamstvo za grško suverevnost nad Solunom Srbiji so zalamene pra-vice svobodnega transita njenega blaga preko Soluna. Želeli bi samo, da dodaste, da sem prejel brzojavko od uradnega tiskov-nega urada v Atenah, ki pravi: »Ker je be-ogradski dopisnik »Morningpost« poročal o srbsko-bolgarskem zblizanju, ki je naper-jeno proti Grški, je g. Bahugčić, srbski po-slanik v Atenah podal nastopno izjavo: Jaz

sem istotako čital brzojavko dopisnika »Morningpost« iz Beograda ter se čudim zaključkom, ki jih je angleški časnikar na-vedel glede položaja na Balkanu. Vso stvar smatram za delo brezposelnega intriganta, ki je bržčas prišel iz Sofije, ker sem gotov, da bi moja vlada nikdar ne mislila na kako sovražno akcijo proti Grški in najmanj na zvezo z Bolgarsko. Ker se zdi, da so te ten-dentne vesti razširjene na vse strani, sem dobil navodila, naj demantiram vse vesti o mobilizaciji Srbije in sovražni smeri proti Grški.«

Rimska konferenca.

— d Rim, 15. aprila. (Stefani) Kralj je včeraj udeležencem konfe-rencije nasledstvenih držav na čast pri-redil svečan dine, katerega so se ude-

ležili vsi voditelji in člani posameznih delegacij, zunanji minister grof Sforza, državni podtajnik Di Saluzzo in več drugih odličnjakov.

Amerika in antantia.

— d Pariz, 15. aprila. »Chicago Tribune« javlja iz Washingtona: Vlada ni krogi smatralo kot pogoj za to, da se ratificirajo neki deli versailleske mirovne pogodbe, da zavezniški prizna-jo ameriško stališče v vprašanju man-datov. Če zavezniški ugodijo amerikan-skim željam, bodo s tem omogočili Ze-dinjenim državam, da se bodo te nepo-sredno obrnile na Nemčijo z zahtevo, naj poravnava svoje reparacijske obvez-

nosti in s tem pridruži stališču zavez-nikov. Ameriška vlada bi v tem pri-meru odposlala svoje zastopnike v re-paracijsko komisijo, kjer bi se skupno z ameriški strokovnjaki razpravlja-lo o plačilni zmožnosti Nemčije in o plačilnih modalitetah. Dalje bi v tem primeru Zedinjene države pomagale Evropi pri njeni vzpostavitvi, tudi bi ameriške čete še nadalje ostale ob Renu.

Avstrija in antantia.

— d Dunaj, 15. aprila. Na seji Na-rodnega sveta so velenemski poslanec dr. Dinghofer, dr. Waber, dr. Straf-ner, dr. Frank in tovariši predložili nužno interpelacijo glede demarše

francoskega poslanika zaradi rovarje-nja za priklonitev k nemški državi in glede pretnje, da se ustavi pomožna akcija za Avstrijo.

Rudarska stavka v Angliji.

— d London, 14. aprila. Na dopol-danski konferenci je Goessling izjavil v imenu prometnih delavcev, da mislijo ti, da morajo podpirati rudarje, ker vlada podpira lastnike rudnikov in ni dovolj nepristranska. Rudarji so se strinjali z znižanjem mezd za dva šil-linga na dan. Ako bi lastniki rudnikov zmagali, bi rudarji pripravili drug kon-flikt. V imenu železničarjev je izjavil Thomas, da železničarji podpirajo ru-darje, ker smatrajo sporno vprašanje za čisto industrijsko. Lloyd George je izjavil, da vlada nikakor ne podpira rudniških lastnikov in da ne odobrava mezd, ponudbenih po lastniških rudni-kov. Pogajanja bi se zopet pričela, ka-kor hitro bi rudarji z lastniki rudnikov hoteli obravnnavati o mezdah.

— d London, 15. aprila. Zveza strojnikov v napravah za protizvajanje

električne sile je sklenila, da se ne bo udeležila stavke. Njeni člani kakor tu-di železniški nameščenci in nameščenci cestne železnice bodo delali kakor običajno, ne bodo pa nadomeščali nobe-nega stavkajočega in ne bodo dali na razpolago nobenega prostovoljnega delavca.

— d London, 15. aprila. Prometno ministrstvo je odredilo, da morajo vsi lastniki konj in transportnih sredstev v primeru rekvizicije dati konje in pro-metna sredstva na razpolago krajinim zastopnikom ministrstva.

London, 15. aprila. (16-45 popold-ne.) Thomas je naznanil, da je stavka, ki je bila določena na nočjo, prekli-cana.

Grško - turška vojna.

— d Atene, 14. aprila. Uradno po-ročilo o vojaškem položaju z dne 12. t. m.: Na severni fronti je položaj neiz-premenjen. Na jugu so naši oddelki severno od Banaza odbili vse sovražne

napade. Naše čete so izvršile protina-pad in so pregnale sovražnika. Odbili smo sovražni napad pri Tavlinu, pri čemer smo ujeli 15 sovražnikov.

Z oseh koncev sveta.

— d Bukarešta, 15. aprila. (Brez-zično) Oblasti so na Sedmograškem prišlo na sled madžarski zaroti. 81 oseb so zaprli. Pri mnogih aretirancih so našli komunistične letake, ki so bili tiskani v Budimpešti.

— d Pariz, 15. aprila. Na špan-skem socialističnem kongresu se je koncem zelo viharne seje sklenilo, da se španski socialisti ne priključijo k tretji internacionali. Radikalni elemen-

ti so nato izstopili iz stranke.

— d Dunaj, 15. aprila. Odsek za vojko je danes sklenil ugoditi zavez-niški zahtevi po izpremembi bramb-nega zakona do 15. aprila in je v ta namen sestavil poseben pododsek, ki bo to nalogo izvedel.

Linz, 15. aprila. Od poldneva na-prej v mestu in okolici neprestano sne-ži. Sadno drevje, ki je bilo vse v cvet-ju, je poškodovano.

Iz naše kraljevine.

— Grof Karolyi hoče ostati v Splitu in dovršiti tam svoje memo-are. Tako je izjavil županu dr. Tar-tagliji, ko ga je posetil. Karolyi stanuje v penziju na Splitu.

— Železniška policija. S 1. majem se uvede v vsej državi železniška po-licija in sicer na vseh železniških in parobrodskih progah. Organizacija službe je že popolnoma izvedena in urejena. Glavna naloga železniške po-licije bo izsledovanje vohunov, provo-katerjev in protidravnih elementov.

— Iz carinske uprave. Iz Beogra-da poročajo, da se bodo izvršile te dni velike personalne spremembe v carin-

ski upravi. Večje število carinskih uslužbencev bo vsled raznih pogreškov odpuščen, stari carinski uslužbenci pa bodo upokojeni.

— Lekarna — prosta obrt. V mi-nistrstvu za narodno zdravje izdelu-jejo naredbo, na podlagi katere bodo lekarna prosta obrt pod vodstvom in nadzorstvom diplomiranih farmacev-tov.

— Promet med Dunajem in Beo-gradam. Pogajanja za direkten promet med Dunajem in Beogradom so se končala ugodno. Prihodnji mesec se brž-kone že začne redna parobrodna plo-va med obema mestoma.

Neodrešena domovina.

— Italijanizacija Primorja hoče italijanska vlada pospeševati z vsemi danimi sredstvi. To so izvedeli jugo-slovenski škofje v Rimu povodom ure-ditve vprašanja bogoslužnega jezika in to tudi naznanjajo v svojem poročilu.

Vlada ustanovi italijanske šole povsod, kjer dobi le par z italijanistvom sim-patizirajočih ljudi. In tako počasi odpade jo obstoječe jugoslovenske šole, ki se nadomeste s italijanskimi. Tako skle-pajo v Rimu, vprašanje pa je, kaj po-reče na to jugoslovenski narod, ki se ne bo dal kar tako na kratko potnjiti po načrtu italijanskih nacionalistov!

— Na Tolmin obračajo Italijani po-sebno pozornost. Italijanski časopisi pridno prinašajo dopise iz Tolmina. »Piccolo« poroča, da je v tolminskem županstvu okoli 1200 volilcev in med temi 25 Italijanov. Ti pa bodo volili v svojih starih okrožjih. Glede Slove-ncev pravi, da ni nikakega posebnega volilnega gibanja, pa da ga tudi ni tre-ba, ker bodo vsi italijanski Slovenci tako volili, kakor hoče dekan Rojce, kateri ni hotel peti Te Deuma na dan aneksijske proslave. No, potem bodo še prav volili.

— Ladjedelnica pri sv. Marku in delavnice pri sv. Andreju v Trstu so pričele včeraj zopet obratovati. Delo je počivalo po požaru 14 dni. Sedaj je do-sežen sporazum med podjetjem in de-

lanci. V delavnice so sprejeti vsi de-lavci, v ladjedelnico pa za sedaj okoli 750; ostali pridejo kmalu na vrsto.

— Istrani so bili doslej v Istri župniki: v Lovranu, Filipanu, Zminju pri Pazinu, in Vodnjanu in Sv. Nedelji pri Labinu. Tražniki in poreški škof še nista storila nobenega koraka proti izganjanju jugoslovenskih duhovnikov. Tražskega Bartolomejja je »Slovenec« celo pohvalil, da je pravičen gospod in da štiti jugoslovenske duhovnike!

— Zborovanje slovenskih zaupni-kov iz vseh sodnih okrajev na Goris-kem se je vršilo v Gorici. Na sestanku se je ustanovil centralni volilni odbor za goriško volilno okrožje. Vsaka ob-čina mora imeti svoj volilni odbor 3—5 članov. Vsi volilci se morajo udeležiti volitev. Razpravljalo se je obširno o vseh pripravah za volitev in tudi o kandidatih. V kandidatih listi morajo biti zastopniki vsega našega jugoslo-venskega naroda. Sodi se, da tudi veči-na naših komunistov bo glasovala za našo kandidatno listo. Uspodopno bi bilo za slovenske komuniste, ako se iz-ločijo iz narodnega telesa.

— Jugoslovenske trgovce in obrt-nike v Istri izganjajo fašisti kar po vrsti. Od kraja do kraja hodijo pa za-htevatjo od njih, da morajo pred volit-vami zapustiti Istro in oditi, kamor paš hočejo. To je več nego barbarsko,

da tako postopajo z Jugoslovenci! Paz potepaških gospodincev bi rado počišči-lo Istro, tako da bi potem s preostali-m ljudstvom delali, kar bi hoteli, in italijanska oblast se ne zgane. Torej odobrava inagon Jugoslovenca z njegova jugoslovenske grude! Za volitve je vse dovoljeno. Geslo Italijanov je: noben Jugosloven v Rim!

Slavko Piemelj, tržni nadzornik:

Nekaj besedi o mesni dragini.

Na današnji krizo v mesni aprovizaci-ji sem v »Slov. Narodu« ter potem tržnih poročil v vseh drugih časopisih že pred več meseci nujno opozarjal, pa nisem našel pravega razumevanja, ker se je sma-tralo vsaj deloma moje navedbe kot pesti-mistične. Ker je brez odločnega sodelova-nja vlade vsaka radikalna odpora izklju-čena, smo zamudili za uspešno akcijo ugodne čase. Izšla je 19. februarja 1921 ministrska naredba pred katero sem potem časopisa tako odločno svaril, ki je carino na izvoz mesa za 50% znižala in dovolila še povrhu izvoz žive klavne živine nad 500 kg, kar je bilo popreje zabranjeno, po enakom znižani carini. Kaj ta naredba pome-nja, je pri nas razumelo zelo malo ljudi. Srta javnost in časopisje tudi gospodarsko »orientirano« je zadelo na kratko be-ležilo in deloma celo s pripombo, da car-i-na ni tako znižana, kakor se jo hoče nasli-kati. Naše državno gospodarstvo hodi do-sledno na enkrat započeti napačni poti. Prehod iz vojnega v mirovno gospodarstvo se je pri nas izvršil in se še vrši v izredno nepravilnem hitrem tempu. Nenadoma pro-glašena svobodna trgovina je bila eden glavnih vzrokov nastale silne dragine in je odprla nam vsem dobro znani velepos-kuaciji prosto pot, ki je žela na vsej črti popolne uspeha. Vseled nastalo splošno draginje je prišla država sama v kalamiteto. Splošni izrek: »država dela sama draginjo«, ni torej brez podlage. Ker je naša država skozi in skozi agrarna, se bo izvajala pri nas agrarna gospodarska po-litika, toda pričakovali bi, da se bo vršil razvoj naše gospodarske politike polagoma, se izogiba iz radikalnih operacij izvi-rajočih kriz ter vsaj deloma upošteval na-šega konzumenta in ga ne silil v nepre-stana mezdna gibanja. Kolikor mogoče svoboden izvoz živine je bila zahteva kme-tijskih zastopnikov našega naroda in žel so z dovolitvijo izvoza klavne živine in z znižanjem carine 19. februarja 1921 popo-lne uspehe. Ti uspehi pa že danes kažejo, da so bili preradično zamisljeni, ker so povzročili težko krizo na našem domačem trgu, ki se grozi razviti v mezdno gibanje, na drugi strani pa že danes lahko trdimo, da je ogrožena živinoreja Slovenije. Sled-no se bo pokazalo še mnogo bolj, ako se bo izvoz vršil v današnjem tempu nadalje. Fantastično visoke cene zvalijo našega kmetovalca do prodaje vse dobre klavne živine, tako, da se je resno bati pomanj-kanja delavne živine po deželi. Na naših sejnih vseh povsod primanjkuje dobre klavne živine, kar se bo v bodoče pokazalo še vse bolj. Forsiran izvoz žive klavne živine za Slovenijo na noben način ni pri-kladen, je celo škodljiv ter nam jemlje iz redno mnogo dohodkov. Za Slovenijo edi-no prikladen je izvoz mesa po različnih trgovskih položajih prilagojeni carini in ako oziri na domači trg vsaj deloma pri-puste, tudi carine prost izvoz mesa, ako to zahteva tuja konkurenca na našem zuna-njem trgu. Radikalna enostranska gospo-darska politika je pa danes še nedopustna in neracionalna, ker izliva na drugi strani najodločnejši upor in protikupe in po ne-potrebnem razburja javno mnenje ter ruši zaupanje do vlade.

Izvoz živine iz Slovenije v današnji obliki je za naše kmetijstvo silno nevaren eksperiment, za naš trg pa naravnost kata-strofa, ki še daleko ni končana, ako ne bo krepke odpornosti.

Naša javnost si predstavlja ureditev mesnih cen kot izredno lahko stvar, samo ko bi to mestne občine hotele storiti, pri tem pa ne pomisli na številno nepremagljive ovire, s katerimi se ima boriti naš celo-kupni trg v pričo enostranske državne go-spodarske politike. Vsa sredstva ki jih more porabiti mestna občina sama so malo učinkovita in navadno dvorezen nož. Šte-vilna pogajanja v tem vprašanju so jasno pokazala velike težkoče samopomoči, ter izkazale, da je ključ do rešitve problema v rokah naše centralne vlade, od katere ima-mo vso pravico zahtevati ščitenje vseh slo-jev in predvidno gospodarsko politiko. Kar je pa možno storiti v varstvo našega trga, predvsem proti brezvestni špekulaciji ne-katerih naših firm se mora brezobzirno iz-vrševati.

V teku so akcije, ki obetajo nekaj uspeha, vsaj za oskrbo revnejših slojev. Da smo bili prisiljeni na ljubljanskem trgu uvesti začasno prosto trgovanje z govejim mesom, je vzrok ta, da se je moralo pre-nehati dovažanje najslabšega mesa in celo mesa sumljivega izvora ter različne ma-nipulacije z kostmi, glavami itd., ker je bil nakup dobrega blaga izključen. Z mesom slabe kvalitete pa je stranka tudi po zni-žani cení mnogo bolj ogoljufana kot z dra-žim ali prvovrstnim mesom.

V 87. številki »Jutra« označeni uplivi raznih tržnih sezon v danem položaju ne pridejo prav nič v poštev, ker dominira izvoz tako močno nad vsem normalnim tr-govanjem, da edini ustvarja konjunkturo. Proti temu pa mestna občina sama brez odločne podpore vlade ne more ničesar ukreniti. Mestna občina lahko predpiše nizke cene, posledica bo pa ta, da bo trg prazen ali pa založen piščlo s slabim bla-gom brez vrednosti. Traine izgube pa so za maleza obrtnika skralno nevarna stvar. Ubili bi gospodarsko našega malega me-sarskega obrtnika, podpirali pa na vsi črti velešpekulacijo in ji dajali monopol v roke. Bilo bi zelo koristno ako bi se pri

nas malo bližje ogledalo kmo se danes trguje z živino in spoznalno potem faktični položaj, ter malo manj teoretiziralo, ker

to nič ne koristi, pač pa navaja javnost k napačnemu pojmovanju. Valtu krivdo na napačno adreso je zelo lahka stvar.

Zoškanje poštnih pristojbin.

— d Beograd, 12. aprila. Po podatkih, zbranih v finančnem ministertvu, znašajo vsi dohodki pošt v kraljevini komaj 40 milijonov dinarjev, dočim so izdatki, v katerih pa niso vračunane draginske doklade za pošto osebo, dvakrat večji. Ker se je tudi material v tem letu podražil, bi se v tem letu pokazal še mnogo večji deficit. Zato je pošto ministertvo sklenilo, da od 1. maja t. l. zviša pristojbine na vse vrste poštne službe za notranji promet, kakor sledi: Za pisma v lokalnem in daljnem prometu se plača do 20 g 50 par, za vsakih nadaljnih 20 g ali del istih še 25 par. Za odprto dopisnico 25 par, za dopisnico s plačanim odgovorom 50 par. Za tiskovine do 50 g 10 par, za vzorce blaga do 50 g 10 par, najmanj pa 20 par. Največja teža takih pošiljatev sme biti 500 g. Za poslovne papirje se plača za 50 g 10 par, najmanj pa 20 par. Tiskovine, vzorci blaga in poslovni papirji se smejo združiti v eno pošiljatev. V tem primeru znaša pristojbina za 50 g 10 par, najmanj pa 20 par. Neplačane in ne zadosti plačane pismene pošiljatev ostanje neizpremenjene, t. j. zanje se plača dvojna pristojbina. Vse dosedaj navedene pošiljatev morejo biti tudi priporočene. Za priporočeno se plača en dinar. Ta taksa se mora plačati pri oddaji pošiljatev. Pristojbina za pisma z označeno vrednostjo se lahko plača ali kakor pristojbina za priporočena pisma po teži, ali pa po vrednosti. V drugem primeru se plača za vrednost do 100 dinarjev 50 par, od 101 do 500 dinarjev en dinar, od 500 do 1000 di-

narjev dva dinarja, dalje pa za vsak del te vrednosti še en dinar. Za avizo se plača 20 par. Ako se pošiljatev glasi za kraj, v katerem se pošiljatev dostavlja na dom, se plača za dostavitev na dom en dinar. Za pakete se plača pristojbina po teži in po vrednosti. Po teži se plača za paket do 5 kg pet dinarjev, od 5 do 10 kg deset dinarjev, od 10 do 15 kg petnajst dinarjev, od 15 do 20 kg dvajset dinarjev. Po vrednosti se plača do sto dinarjev 50 par, od 100 do 500 dinarjev 1 dinar, od 500 do 1000 dinarjev 2 dinarja. Največja teža sme biti 20 kg, največja vrednost 1000 dinarjev. Za denarne pošiljatev (denar in vrednostne papirje), ako so zaviti v paket) se plača pristojbina po teži in vrednosti. Ako vrednost ne presega 1000 dinarjev, je pristojbina enaka pristojbini navadnih paketov. Ako pa prekorači 1000 dinarjev, se plača za vsakih 1000 dinarjev še en dinar. Za velike pakete se plača dvojna pristojbina po teži. V krajih, kjer se pošiljatev dostavlja na dom, se plača za dostavitev dva dinarja, tam pa, kjer prebivalstvo hodi na pošto po pošiljatev, se plača 20 par za avizo. Vse te pristojbine se morajo plačati pri oddaji paketa. Z eno pošto nakaznico se sme poslati največ 1000 din. ter se plača do 25 dinarjev 50 par, od 25 do 50 dinarjev 80 par, od 50 do 100 dinarjev 1 dinar, od 100—300 din. 1½ din., od 300 do 500 din. 2 dinarja, od 500 do 1000 dinarjev 3 dinarje. Za dostavitev na dom se plača za vsakih 50 dinarjev 20 par. Za povratni receptis se plača pristojbina en dinar.

Uradne ure pri državnih uradih.

(Iz uradnih krogov.)

Notica v „Slov. Narodu“ št. 82 (upejava nepretrganosti uradnih ur od 7 zj. do 2. pop.) je naša splošno priznanje vseh resno mislečih uradnikov, kajti edino v delu je spas. Pomislek bi bil le ta, da bi se morale te ure premakniti v zimskem semestru za eno uro kasneje (8. do 3.), že iz ekonomskih ozirov (razsvetljava itd.) — torej večne izpremembe, ki niso nikomur v korist.

Da je nameravan način ureditve uradnih ur od 8. do 12. in od 15. do 18. nad vse neuporabni in da bi se s tem le številno pridobilo tedensko 3 ure, faktično pa prav nič (sobote popoldan bi bile proste), o tem razpravi ni tu mesta in tudi odveč.

Edini učinek bi bil, da bi se splošna nezadovoljnost, ki tare vse uradništvo zaradi nezadostne plače in večnega zavlačevanja že davno obljubljenega izenačenja prejemkov, — le še povišala.

Pomisli! In pa tudi treba, da pretežna večina uradnikov itak prostovoljno (pravzaprav prisiljeno vsled preobčutega dela) poseča urade v popoldanskih urah in tako nemoteno prostovoljno delo je trojno delo.

Tistih 10% parazitov bo pa lenarilo tudi če se upelje 10urno delo!

Ali bi ne bilo morda bolj umestno, (če se že mora delovni čas zvišati) da se definitivno, za vse leto neizpremenjeno upeljejo pri vseh državnih uradih uradne ure od 8. do 14. (za stranke pa od 8. do 12.) in da se vrhu tega upeljejo za vse uradnike obvezne uradne ure (edino za interno delo, torej ekskluzivno za stranke) dvakrat na teden popoldan od pol 16. do 18. ure (pol 4. do 6.) in sicer v alfabetičnem redu, n. pr. A—G ponedeljke in četrte, H—O torke in petke ter P—Z srede in sobote s pravico izpremembe v izjemnih slučajih v medsebojnem sporazumu glede posameznih dni.

Na ta način bi se pridobilo na delavnem času tedensko ne 3 pristiljenih, temveč 6 res delavnih ur (četno namesto 156. 312 ur!); bilo bi pa tudi v splošnem ustreženo in bi se s tem pristililo tistih 10% lenuhov posecati urade dvakrat na teden tudi popoldan.

Predvsem bi ne bila ukinjena popolnoma sedanja skromna popoldanska prostost, ter bi bilo tudi ustrezno uradnikom z mnogoglavno družino, ki so navezani vsled nezadostne plače na popoldanske skromne postranske zaslužke v drugih uradih in zavodih. — 6 —

Narodno gospodarstvo.

— Carinska plačila v Avstriji. Za blago, katero se uvaža v Avstrijo in je podvrženo plačilu carine po carinski tarifi, je počenši s 15. IV. plačevati carino, če se je ne plača v zlatu, ampak v bankovcih, na tak način, da je položiti osemdesetkratni znesek one postavke, ki jo navaja tarifa za importirano blago. Doslej se je plačalo 50 kratni znesek vsakratne carinske postavke. S poviškom, kateri se uvaža sedaj, je Avstrija v svojih uvoznih carinah skoro že dosegla višino, ki odgovarja razvrednotitvi krone.

— Trgovinska bilanca Nemčije izkazuje uvoz, ki nadkrijuje letni izvoz za 70 milijard. Obveze, ki jih ima Nemčija v inozemstvu v obliki bankovcev, kreditov, menic, čekov ocenja profesor dr. Eulenburg na 70 milijard. Banknot v obtoku je sedaj okoli 78 milijard. V budžetu je nepokritih 81 milijard. Svota višjih (nefundiranih) dolgov se ceni na 170 milijard. Sto mark je po pariteti v Švici vrednih 123,5 švicarskih frankov, sedaj se dobi za sto mark okoli 9 in pol švicarskih frankov.

— Italijanska lira, ki je bila pred nekaj meseci dosegla na nevarnih trziščih svoj minimum, se je začela zadnjih osem dni precej stabilizirati in odločno dvigati v vrednosti. Po pariteti je 100 lir enako 100 švicarskim frankom. Med vojno je lira v Švici leta 1918. zelo izgubila in padla tako, da se je za 100 lir dobilo kakih 36 frankov. Finančna opora antante je liri zopet pomagala kvišku do blizu osemdeset frankov. Ko je opora nehala, je šla vrednost polagoma navzdol. Ob koncu leta 1920. se je lira sukala okoli 20 frankov. Zadnje čase si je opomogla in se je večar čitala notica za 100 lir 27 švicarskih frankov. Ta dvig je močno vplival na razmerje našega novca do lire. Vrednost lire je poskočila skoro za poldrugo krono. Pri tem v vrednostnem inozemstvu ni padla vrednost našega denarja. Za 100 kron

jugoslovanskih se že več tednov dobi okoli 4—4,20 švicarskega franka. Položaj je tak, da je krona ostala pri svojem tečaju, lira pa se je dvignila. Naravno je za nas ta povišek v vrednosti velikega pomena. Za nas eksport pomenja povišanje eksportne premije. Čim večja je razlika med lastnim novcem in denarjem importne države, tem bolj je izplačljiv izvoz. Na drugi strani je dvig lirie vrednosti zopet prav neprijeten za našo uvozno trgovino. Iz Italije še vedno precej uvažamo, v zadnjem času so se poleg znatnih množin manufakture in kolonijalij kupovale celo kože. Ker se uvažajo visokovredni predmeti je dvig lire za nas nepovoljen, če ostaja krona pri svoji vrednosti. Tudi avstrijska krona se je zadnji teden dvignila za 4—5 točk. Dviganje avstrijske krone je seveda tudi učinkovalo na naše nakupe in prodaje. Če vprašas po vzrokih, dobiš razna pojasnila. Za avstrijsko krono je precej jasno, da je na delu umetna pomoč. Za prihodnost se navadno v avstrijskih krogih samih čuje pesimistično sodbo. Kar se tiče lire, pravijo nekateri, da je Italija forsirala izvoz in zadrževala uvoz. Drugi trde, da je tudi za liru na delu umetna pomoč. Tretji zopet pravijo, da izlira izboljšanje odtod, da je vlada Giolittijeva umela zmanjšati množino bankovcev. V času od 20. decembra 1920 se je glasom teh poročil obtok bankovcev znižal za 1.1 milijarde. V prometu je nekaj pod 22 milijard lir.

— Italijanska vlada je dala koncesijo za novo paroplovno družbo v Trstu s privedkom »Giulia«. Delniška glavica 9 milijonov lir. Ustanovila se je družba »Navigazione libera« in kupila 9 brodov po circa 3000 ton od beneške družbe »Società commercio e navigazione Adriatico Mare Nero«. Nekaj teh ladij vzame v najem vlada za transport soli. Nova družba pomenja prvo zvezo med beneškimi in tržaškimi brodolastniki.

— Jeklarne Gio. Ausaldo et Comp. v Rimu za preteklo leto ne plačajo dividende. Kapital znaša 500 milijonov lir, dobička so naredili le nekaj manj nego 6 milijonov lir. Drugo železno plavžarsko podjetje »Alti formi, fonderie ed acciaierie di Terni« v Rimu plačajo 9 odstotno dividendo.

— Wagons-lits (Družba za spalne vagon) plača za leto 1920. dividendo 25 frankov na delnico. Za šest let 1914—1919 plačajo skupaj na delnico dividendo 75 frankov, povprečno na leto torej 12,5 franka.

— Credit-Lyonnais plača za leto 1920. dividendo 70 frankov na delnico proti lani 60 frankov.

Druge vesti.

V Ljubljani, 16. aprila 1921.

— Seja občinskega sveta v ponedeljek, dne 18. aprila 1921 ob petih popoldne v mestni dvorani. Dnevni red javne seje: Personalno-pravna odseka poročilo o dopisu magistrata glede izvolitve predsednikov in članov volilnih odborov za bodočo volitev novega občinskega odbora ljubljanskega. Finančne odseka poročila: 1. O računskem sklepu Kreditnega društva mestne hranilnice za upravno leto 1921. 2. O dopisu upravnega odbora Mestne hranilnice glede zvišanja denarne zaloge Kreditnemu društvu Mestne hranilnice. 3. O prošnji Udruga jugoslovanskih inženjerjev in arhitektov za prispevek k stroškom glavne skupščine. 4. O prošnji Društva nižjih mestnih uslužbencev za dobavo službene obleke. 5. O prošnji telovadnega društva Sokol in Sportne zveze za prepustitev bivšega dirkališča v telovadno, odnosno sportne namene. 6. O prošnji predsedstva Ljubljanskega velesejma za prepustitev mestnega travnika Pod turnom v svrhu prireditve tega sejma. 7. O ponudbi Splošne prometne banke za odkup mestne parcele na vogalu Aleksandrove ceste in Beethovne ulice. 8. O prošnji Evgenije Marekove za podaljšanje roka za zaizdavo njene stavbene parcele ob cesti v Rožno dolino. Stavbenega odseka poročila: 1. O prošnji Alberta Zeschkota za razdelitev njegovega zemljišča med Cesto na Rožnik in Cesto v Rožno dolino na stavbišča. 2. O skleni magistratnega gremija glede prejembe regulacijske načrta za Šentpetersko predmestje glede razširjave projektirane Okrožne ceste. Upravnega odbora mestnega pogrebne zavoda poročilo glede zgradbe lastnega poslopija za Mestni pogrebni zavod. Obrtnega odseka poročilo o prošnji ljubljanskih postreščkov za odobritev zvišane tarife. Tajna seja: Personalno-pravna odseka poročilo o raznih personalnih zadevah. Obrtnega odseka poročilo o treh prošnjah za obrtne koncesije.

— Občinske volitve v Ljubljani. Uradni list št. 39 objavlja celotne in po deželni vladi za Slovenijo potrjene kandidatne liste vseh šestih strank, ki se nameravajo udeležiti volitve občinskega odbora mestne občine ljubljanske.

— Klerikalna nesramnost. Današnji »Slovenec« piše med drugim: »Če se uredijo ljubljanske ulice, kakor je treba, bo danes stalo ogromno denarja, dočim bi bilo mestno gospodarstvo razmeroma malo čutilo, ako bi bili mestni očetje sproti in po načrtu opravljali ta kosel. Toda stara stvar je, da se liberalna gospoda zdrami in vidi potrebo šele tedaj, ko je treba stoniti iznova pred volice. Tako je bilo in tako bo ostalo, dokler ne pridejo v občinski svet novi ljudje, ki bodo imeli več smisla za komunalno politiko, kakor so ga imeli ljubljanski liberalci.« — To so si predzniki napisati tisti ljudje, ki so od leta 1911 do prejšnjega sistematično z vsemi sredstvi zavirali in onemogočevali vsako urejeno komunalno gospodarstvo. Ali mislijo ti ljudje, da je slovenska javnost pozabila na delovanje klerikalnih občinskih svetnikov pod vodstvom Ivana Štefeta, Ivana Kregerja in dr. Zajca? Ali mislijo, da nihče več ne ve, kako so se klerikalci proti vsakemu sklepu občinskega sveta, ki je bil v korist Ljubljani in njenemu prebivalstvu, pritoževali na deželni odbor ter izposlovali razveljavljanje dotičnih sklepov? Kdo je kriv, da se že davno pred vojno ni zazidal svet na bivšem vojaškem prekrbovališču nasproti hotelu »Sion«, s čimer bi bila preprečena vsa današnja stanovanjska beda v Ljubljani? Bila sta to klerikalna odbornika Štefe in Kreger, ki sta s svojim kverulantstvom povzročila, da je Šušteršič kot deželni glavar preprečil vsako stavbo na tem zemljišču! In klerikalci sedaj goodejo pesem o zanemarjenih ulicah in cestah. Kdo pa je bil tisti, vprašamo, ki se je leto za letom pritoževal proti mestnemu proračunu in dosegal, da deželni odbor ni nikdar potrdil in odobril tega proračuna, da se ni moglo prav ničesar izvršiti zgolj radi neodobrenega proračuna? Zopet tista diokura Kreger in Štefe, katerima je takrat ploskala vsa klerikalna stranka s »Slovencem« na čelu in jih proglasila kot junaka! Ali ni potem naravno čudež, da je mogla mestna občina vkljub temu, da klerikalna večina deželnega odbora ni v proračunu odobrila niti fika, da ji ni dovolila pobiranja niti nabrezpomembnejših davkov, vendarle vršiti v najskromnejšem okviru svoje posle? Po-glejte neregularno strugo Ljubljance! Kako lahko in poceni bi se bila lahko izvršila vsa regulacijska dela med vojno z italijanskimi in ruskimi vietniki! Kdo je to preprečil? Klerikalni deželni odbor, ki vkljub prošnji mestne občine ni hotel ničesar izvršiti iz zloga sovražstva do napredne Ljubljane in njenega po večini naprednega občinskega sveta, in kdo se ne spominja dolgoletne

ljute borbe med mestno občino ljubljansko in klerikalnim deželnim odborom za posest vodnih sil na Ljubljani? Mestna občina je takrat hotela zgraditi elektrarno, ki bi naj izpopolnila dosedajno mestno parno elektrarno ter omogočila, da bi tako prišli do cene električne razsvetljave vsi sloji ljubljanskega prebivalstva. Kdo je to preprečil? Klerikalni prvak dr. Lampe, ki je reklamiral to vodno silo za deželno kranjsko ter povzročil dolgotrajen drag proces, ki je trajal več let ter odvezal Ljubljani možnost, da bi izpopolnila električno napravo tako, kakor zahtevajo to interesi ljubljanskega prebivalstva. Takšen je dejanski položaj li ti škodljivci Ljubljane so sedaj tako predzniki, da zavijajo hinavsko svoje oči, si kakor Pilatus umivajo roke in kriče: »Demokrati so krivi, da se v zadnjem desetletju ni ničesar zgodilo za razvoj, ureditev in olepšavo ljubljanskega mesta.« Mi pa pravimo: Vsi tisti, ki stamujete danes po vagonih in kletih, zahvalite se klerikalcem, ki so zamorili že pred vojno vsako stavbo delovanje v mestu; vsi tisti, ki nimate poštene razsvetljave, izrazite s kroglico svojo zahvalo klerikalni stranki, ki je preprečila zgradbo elektrarne na Ljubljani; vsi tisti, ki požirate prah in ki gazite v blatu po ljubljanskih ulicah, izrežite primerno svojo hvaležnost klerikalcem, ki so sistematično odklanjali redno občinsko gospodarstvo in zavirali mestni proračun; vsi vi, ki se pritožujete radi neregularne Ljubljance, radi neizkušene Barla, zahvalite se za to klerikalcem, ki so zgozili iz zlobe in klubovnosti preprečili vsa regulacijska dela na Barju in Ljubljani.

— Volitev občinskega agrarnega odbora. Da bodo volili o volitvah v občinski agrarni odbor, ki se v nedeljo 17. t. m. vrše na Barju za dostno poučeni, pojasnimo nastopno: Kdor je vpisan v imenik, lahko voli in je lahko voljen. Pravico do volitve imajo tudi vse polnoletne žene, ki so vpisane v imenik, če vodio svoje gospodarstvo kot samostojne gospodarice. Glasovati je tajno z listki, ki je nanje napisati imena kandidatov in njih bivališče in ki jih je večji v posebno posodo. Člani vpisani v prvi in drugi kategoriji, glasujejo skupno; člani v tretji, četrti in peti kategoriji zopet skupno tvorijo drugo volilno skupino. Po enega odbornika iz svoje skupine voli prva skupina za vsakih deset, druga skupina pa za vsakih dvajset v imenik vpisanih volilcev. Ulomki štejejo v obeh skupinah za polno število. Ako volitev ob določeni uri še ni končana, se volilni prostor ob tej uri zapre in voliti smejo nadalje le še vsi oni, ki so v zaprtem volilnem prostoru. Po glasovanju presteje volilna komisija glasove: kdor jih je dobil največ, ta je izvoljen. Na zahtevo se sme pritegniti v volilno komisijo po en član raznih strank. Izvoljene osebe tvorijo občinski agrarni odbor ter prejmejo od volilne komisije izkaznice, ki jih sopolodpišejo vsi člani komisije. Zoper nepravilno volitve je dopusten priziv na glavnega poverjenika ministrstva za agrarno reformo tekom osem dni; ta priziv je brez odločilne moči. Volitev se zaključuje ob 5. popoldne.

— Značilno. Svoječasno je izzvala afera kanonika Nadraha, ki je protestiral v višem šolskem svetu proti temu, da bi smela pravoslavna učiteljica poučevati na slovenskih ljudskih šolah, mnogo prahu. Nadrahov nastop je enodušno obsodila vsa poštena slovenska javnost. Moža si niso upali odkrito zagovarjati niti klerikalci. Med tem so se izvedle volitve v višji šolski svet. Učitelji in profesorji so poslali svoje zastopnike v to korporacijo potom svobodnih volitev, kateri pa svojih zastopnikov niso volili, ker daje štatut ljubljanskemu in mariborskemu škofu pravico, da izbereta za katehete po enega zastopnika v višji šolski svet. In kaj mislite, koga je poslal knezoškofski ordinarijat ljubljanski v to korporacijo? Istega kanonika Nadraha, ki je s svojim celotnim nastopom pred vso jugoslovensko javnostjo osramotil Slovence! Ali se naj to imenovanje smatra kot demonstracija in averzija proti pravoslavnemu delu našega naroda? Vse kaže na to!

— 16. april ni narodni praznik. Uradno poročajo iz Beograda: Vest nekaterih tukajšnjih listov, o sklepu ministrskega sveta, da se bo 16. april obhajal kot narodni praznik, izhaja iz

neinformiranosti. Ta dan se praznuje v Čehoslovaki.

— Občinske in deželnozbornske volitve na Koroškem. Iz Maribora poročajo: Občinske volitve, pri katerih bodo volile tudi ženske, se bodo vršile na Koroškem 24. t. m., deželnozbornske pa v nedeljo dne 17. t. m.

— Novi avstrijski dolarji. Ali ste že videli nove avstrijske dolarje, vpraša Nemec v Celovcu Slovenca z dežele. Ta pravi, da še ne in da še ni slišal, da tudi Avstrija dobi dolarje. Nemec pravi: Jih hočete videti? Obrne najprej prazen žep in pravi: Do laar, nato obrne še drugi žep in reče: Do laar. »Do laar« je izraz narečja za: »da leere«.

— »Koroška — Korošcem«, si vladajoči na Koroškem tako razlagajo, da ne pustijo Korošcev, ki služijo kje v Jugoslaviji, na Koroško, in da potem pošiljajo orožnike polzvedovat, če morebiti niso prišli skrivaj na Koroško.

— »Resnica na dan«, to je stalna rubrika v »Kor. domovini«. List odgovarja na razne koroške novice, ki jih prinašajo ljubljanski dnevniki. Na podlagi dogodkov, ki jih natančno poznamo, pa smo se mogli prepričati, da je v teh odgovorih polno zavijanih in tudi prosto izmišljenih laži. Ljubljanskim listom se torej ni treba bati pred »resnico«, ki jo spravlja »Kor. domovina« na dan. Bolje bi se reklo mesto »Resnica na dan« »Zavijanje na dan«. V tem je g. Feinzig mojster. Spretnosti je samo še, če se gre za »špeh« s Hrvaškega.

— Evg. cerkvena občina v Ljubljani. Božja služba bo v nedeljo 17. t. m. ob 10. v proslavo 400letnice Lutrovskega dne v Wormsu.

— Poštna znamke ljubljanske izdaje so z današnjim dnem izgubile svojo veljavnost. Te znamke je izdala takoj po prevratu prva narodna vlada. Od danes se morajo vsa pisma frankirati z novimi znamkami, ki nosijo slike kralja Petra, odnosno prestolonaslednika regenta Aleksandra.

— Domači izum. Ob priliki koncerta Zikovega kvarteta v Mariboru dne 8. t. m. se je igralo na vijolino, ki je izdelal Slovenec inž. ksp. Albin Mlaček. Gotovo je to prvi slovenski izum na tem polju. Konstrukcija te nove violine je zaenkrat še izumiteljeva tajnost, vendar lahko rečem, da je uspeh zelo velik in dvomim, da se je poleg storočaljskih mojstrov že komu posrežilo izdelati instrument s tako velikim, a kljub temu silno nežnim tonom. Kolikor sem poučen, temelji konstrukcija na precizni matematično-fizičalni podlagi, ki jo je postavil izumitelj po dolgoletnem študiju. Ker uvažamo veliko množino godal, mogli bi sedaj ustanoviti lastno industrijo, ki bi krila ne samo domače potrebe, ampak tudi lahko izvažala prvovrstne mojstrske instrumente. Podjetniki, zanimajte se za stvar da je ne prevzame zopet tujec.

— Priglasitev terjatve Intendant za Slovenijo in likvidacij. V smislu odloka vlade za Slovenijo št. 5629 z dne 1. aprila 1921 pozivljajo se vsi, ki imajo še kako terjatve do vojaške intendenca za Slovenijo za vojaške dobave, najemnine itd. za čas od preobrata do vključno 31. avgusta 1919 da prijavijo te terjatve Vojaški intendant za Slovenijo in likvidaciji v Ljubljani najkasneje do 31. maja 1921. Na prijave po navedenem roku se radi zaključka likvidacije ne bo več oziralo. Odškodnine glede zaplenjene priloge itd. oficirjev ne pridejo tu v poštev, ker zadeva še ni končno rešena.

— Jurjevanje na Ljubljanskem gradu se vrši tudi letos, kakor je bilo to prejšnja leta običajno. Združena odbora C. M. podružnice St. Peterska in St. Jakobsko-Trnovska pridno pripravljata, da se bo vršilo »žegnanje« v nedeljo 24. t. m. v največjem obsegu. V to potrebu jeta večje število sodelavcev in sodelav v narodnih nošah, posebno dopoldne pri sprevodu, kateri se vključno vabijo, da se zglaste najkasneje do srede pri predsednici g. M. Šega, gl. kol. I. nadstr. ali pa pri g. M. Šečvi, Gradaška ulica št. 18. — Združena odbora.

— Zdravstveno stanje mestne občine ljubljanske. V času od 3. do 9. t. m. se je rodilo skupno 22 otrok in sicer 11 moškega, 10 ženskega spola, 1 otrok je bil mrtvorjen. Umrlo je skupno 23 oseb in sicer 10 moških in 13 žensk, domačoj 15, tujcev 8. Za življenjsko aleobost je umrl 1, za jetiko 5, za davico 1, za srčno hibo 5, za rakom 5, valed drugih naravnih vzrokov 9. V tem tednu so bili priglašeni 8 slučajih nalezljivih bolezni in sicer po en slučaj davice, griže in ošpice.

— Razpisane trafike. Finančno krajno ravnatelstvo v Ljubljani razpisuje tobačne trafike v tehle krajih: v Skočjanu št. 10 (davčni okraj Mokronog), v Selcah št. 7 nad Skofjo Loko, v Zavrstniku št. 5 (davčni okraj Litija), v Zgornjih Ribčah št. 1 (davčni okraj Brdo), v Robu št. 22, 76 in 94 v davčnem okraju brdskem (te tri trafike se združijo v eno samo novo trafiko), v Smihelu št. 8 pri Novem mestu ter v Skofji Loki št. 49 in 66 (obe trafiki se združita v eno samo novo trafiko). Natančnejši razpis glej v »Uradnem listu« št. 38.

— Uporaba starih živinskih potnih listov. Vsled odredbe ministrstva za finance je uporaba sta-

rih živinskih potnih listov brezpo-
gojno prepovedana. V bodoče se
smejo izdajati le novi živ. potni
listi, ki so kolkovani.

— Resna beseda jugosloven-
skim trgovcem in podjetjem! Z me-
rodajne strani so nam poslali v ob-
javo tebe vrstice: Iz Primorja pri-
hajajo stalne tožbe, da občejujo
naše trgovce in naša podjetja s tr-
ž. skimi trgovci v italijanskem jezi-
ku. Prepričani smo, da uvideva tudi
politično neverziran človek, da po-
meni tako postopanje naših trgov-
cev težak udarec za naše ljudi, ki mo-
rajo dostikrat z življenjsko nevar-
nostjo braniti vsako mrvice pravice
našega jezika. Kako pa naj bo
njih boj uspešen, kako naj se oni
kot laški državljani boré za pravico
našega jezika, če naši trgovci in
podjetniki, ki so državljani svob-
odne Jugoslavije, zataje naš jezik!
Ne moremo zaznamovati takega
početja drugače kot narodno izdaj-
stvo. In zato ne bomo tega dalje
trpeli in bomo pričeli s priobčeva-
njem imen vseh onih trgovcev in
podjetnikov, ki s svojim nekalifi-
ciranim kavaliristvom otežkočujejo
boj naših bratov. Pripominjamo le,
da imamo točen seznam vseh teh
trgovcev in podjetnikov in da je
med njimi mnogo, sicer glasnih
Jugoslovenov.

— Iz pazniške službe. Imenovani
so: za višjega paznika pri okrožnem
sodišču v Mariboru Benedik Šerbel; za
strojnika pri okrožnem sodišču v No-
vem mestu paznik Valentin Križničnik;
za paznike pri deželni sodišču v
Ljubljani certifikatist Anton Bačnik,
pomočnik paznik Franc Klopčič in Ivan
Štroj (vsi provizorno); za paznike pri
okrožnem sodišču v Celju pomožni
pazniki Alojzij Peštanj, Ivan Bann,
Franc Kuper, Valentin Mak, Jakob
Lednik, Fran Skale, Mihael Mek, ce-
rtifikatista Anton Rijavec in Fran Mo-
divnik (zadnja dva provizorno); za
paznike pri okrožnem sodišču v Mari-
boru pomožni paznika Janez Vuzem,
Vekoslav Poterč, invalida Franc Gol-
tes, Ignacij Doleno in certifikatist Mar-
tin Slaček (zadnji trije provizorno); za
paznike pri okrožnem sodišču v No-
vem mestu pomožni paznika Ivan Ce-
sar in Franc Rado, invalida Friderik
Knafelje in Anton Štine, certifikatista
Anton Štinec in Ferdinand Hoischer
(zadnji štirje provizorno); za paznike
Nežika Bakše v Ljubljani in Longina
Ogrizek v Novem mestu (obe provi-
zorno).

— Koroška gospodarska družba v Li-
kvidaciji je po prijazen posredovanju
predsednika deželne vlade, g. dr. V. Balti-
ča, podarila deželni blaznici na Studencu
avtomatni ključ, za kar se zdravstveni
odsek za Slovenijo v imenu bolnikov naj-
srčneje zahvaljuje. Darilo je tembolj do-
brodošlo, ker je ena važnih nalog psihiatri-
je tudi ta, skrbeti za razvedrilo bolnikov.

— Mestna pota in stradoni se od-
dajo potom javne dražbe v zakup in si-
cer: na Ljovici, Hauptmanci in Orni va-
si v nedeljo dne 17. aprila 1921 ob 4.
uri popoldne pri šoli na Barju; v Tr-
novskem predmestju dne 25. aprila 1921
ob 10. uri popoldne pri mlinici na Ope-
karski cesti, travniku na ljubljanskem
Gradu pa dne 28. aprila ob 10. uri po-
poldne na Gradu. Podrobnosti radi
konje teh parcel se izvedo ob uradnih
urah pri gospodarskem uradu mestne-
ga magistrata.

— Nov cestni parni valjar, ki ga
je mestna občina že pred leti naročila
na Češkem v Zdrdu, strojni tovarnar
v Pragi - Smilčevu, in čegar dopole-
tev je bilo treba nešteto krat poganjati,
je končno dospel. Mestni magistrat ga
je takoj postavil v akcijo. Z njim se
pravkar popravljata cestice Dalmatino-
ve ulice. V glavni sprednji valjar je mo-
goče dati še za 5000 kg železa, toda le
za dovolj nasute in zvaljane ceste; al-
cer bi bila nevarnost, da se cestni ka-
nal udere. Troški za to prepotrebno
nabavo znašajo okoli 300.000 K (pred
vojno bi bil stal okoli 20.000 K). Lepi
cestni valjarji, ki so bili deželna last,
so med vojno obšli na notranjskih
cestah, kjer so jih pobasali Lahji. Vpra-
sanje je, ali bi se ne dalo teh valjar-
jev zahtevati nazaj, ker deželni valjar-
ji niso bili državna lastnina. Sedaj bi
bilo le želeži, da si ljubljanska mestna
občina nakupi še stroj za pometa-
nje cest in trgov po mestu. Stroj bi
ne dvigal prahu in bi lahko ponoči te-
meljito očistil vse ceste, ne da bi dalj
občinstvu prilike zabavljati nad oblaki
prahu, ki se dandanes dvigajo za po-
metači.

— Za upravnega direktorja pri
gledališču v Ljubljani je imenovan ra-
čunski revident J. Rus, ki je dosedaj
opravljal to poslo.

— Dobljeni srečki pri »Kreditni
banki«. Pri zadnjem izžrebanju IV.
razreda 1. kola srečk razredne loterije
je sta zadela pri Ljubljanski kreditni
banki kupljeni srečki števil. 58402
K 200.000 in števil. 8888 K 160.000.

— Posnemajte! V Boštjanu ob Savi so
napravili fantje ob poroki g. Franca Ju-
vančiča z gđ. Anico Dermeljovo, takozva-
no »šrango«. Vso odkupnino v znesku
800 K so fantje soglasno podarili novo-
ustanovljenemu boštjanskemu odseku se-
rniškega Sokola. Tudi svati so zbrali 400 K
za Sokola, med njimi je daroval g. A. Ra-
čič, nadučitelj v p. 100 K. Hvala! Zdrav!

— Sneg v Mariboru. Danes, v so-
boto zjutraj je začel v Mariboru padati
gost sneg. Posledica tega je bila, da je
bil živinski trg skoro popolnoma prazen.

— Državna posredovalnica za de-
lo. Dela iščejo: pisarn. modl., kovni-
narji, peki, mlinarji, mešarji, natakarji,
hotel. sobarice, strojniki, kurjači, kro-
jači, čevljarji, dinarji, dinarice, polj.
delavci, delavke, boln. strežnice, vla-
galka, prodajalke, trgov. pomočniki,
služkinje, kuharice, vajenci, itd. V de-
lo se sprejmejo: opekariji, hlapeč,
polj. delavci, dekle, viničarji, usnarji,
čevljarji, mizarji, kovači, starejša ho-
tel. sobarica, šivilje, vzgojiteljice,
služkinje, kuharice, vajenci, vajenke
i. t. d.

— Jugoslovenska Matica. G. M. Roz-
man, ravnatelj cementne tovarne v Zidanem
mostu, je daroval podružnici Jugoslovenske
Matice v Ratečah 200 K, mesto venca na
krsto g. nadučitelju Mešku.

— Nezgoda. Posestnikov sin, 12let-
ni France Klobič iz Zlatega polja pri
Kamniku, je v sredo jahal kobilo na-
pajnt na vodo. Kobila se mu je splašila
in Klobič je tako nesrečno padel na
tla, da si je zlomil desno nogo v steg-
nu. Takoj so ga prepeljali v ljubljansko
bolnišnico.

— Pošten najditelj. Pred dnevi so
časopisi zabilježili novico, da je bil di-
jak Babnik iz Zgornje Šiške, ko je pri
knajpovskem kopališču »Mostec« pod
Jezuitskim hribom ob Večni poti grabil
listje, okraden in da mu je mlad fan-
tel odnesel zimsko suknjo, suknjič, te-
lovnik, čevlje in samovoznik. V tem
slučaju ni bila izvršena nikaka tatvi-
na, čeprav je policija tako javila držav-
nemu pravništvu. Dijaka trgovske
šole Ivan Korošec in Nikolaj Černe sta
onega dne napravila sprehod pod Rož-
nik in sta prišla tudi na mesto, kjer so
bile gorenje stvari položene. Čakala sta
pol ure in ker ni bilo od nikoder nobe-
nega človeka, sta stvari vzela in jih
takoj odnesla na policijsko ravnatelj-
stvo, kjer sta jih izročila II. oddelku
za najdene stvari, kakor je to razvidno
iz zadevnega seznama z dne 2. t. m.

— K požaru v Smedniku. Vseled
požara, o katerem smo že poročali, ima
posestnica Katarina Jeraj v Smedniku
nad 150.000 K škodo, zavarovana je bi-
la za 7200 K pri zavarovalni družbi
»Dunav«. Kot požiga sumljivega so
orožniki prijeli pišči zelo vdanega be-
rača Josipa Kosca. Po izbruhu požara
se je ta zelo sumljivo obnašal in veno-
mer klical: »O jej, o jej, o jej!«

— Življenje in nehanje »Bajerske-
ga« Matevžka. Gospod »Bajerski« je
imeniten dečko. Kot narednik avstrijs-
ke armade z onimi zlatimi rumeni
portami pod vratom je po polenu
prišel kariere veletrgovca in izvozni-
čarja, kajti pri vojakih v Pulju je pri-
dobil neizčrpno prakso v premikanju,
navajanju in veriženju z raznimi trgo-
vskimi predmeti. Matevžek ali g. Matko
Avsec doma tam pod belim notranjskim
Snežnikom, je udobno živl v Ljubljani,
v nekem hotelu je imel glavni stan. Na
vratih se je bliščal njegov napis »vele-
trgovec...« Razpolagal je mož z milio-
ni, kakor berač s fički. Gospod Matko
je bil na večnih potovanjih, sedaj v Tr-
stu, sedaj na Dolenjskem in povsod je
znan voditi svoje posle. »Veržnik kon-
ča v kriminalnik!« Ta izrek velja tudi za
našega Matevžka. V zadnjem času, ko
prede sploh veržnikov alaba, je imel
gospod Matko hudo smolo in se je mo-
ral zateči na kaznjiva pota prometnih
špekulacij. Deželno sodišče v Ljubljani
ga sedaj išče zaradi večjih goljufij.

— Okulisti prof. dr. Botteri se je
preselil v Zagreb, Zrinjski trg 14, kjer
bo začel ordinirati začetkom maja.

— Potepuh in berač. V neki go-
stilni v Kurji vasi sta se seznanila be-
rač Martin Malovrh, star mož, ki se
preživlja z milodari in znani delomr-
ni potepuh Janez Pavšič. Pila sta fra-
lje slivovke, katero je plačal ubogi be-
rač, ker je imel v torbici 162 K. Iz hva-
leznosti mu je potepuh preskrbel pri
Pozarških na Ižanski cesti prenoči-
šče v hlevu med kravami. Pomoč pa je
potepuh začel stikati po torbici in je
izmaknil ves denar. Berač je to obču-
til in začel vpiti: »Pusti mi denar!«
Potepuh pa mu je osorno odvrnil: »Ba-
raba! Tiho bodi, da ne zbudiš krav!«
Ko je zjutraj berač vstal, je na svojo
žalost opazil, da mu je zmanjkalo 162
kron. Javil je policiji, ki je potepuha
aretirala in zaprla.

— Velika tatvina blaga v Maribo-
ru. Mariborska policija neprestano za-
sleduje družbo vlomilcev, ki so pred
dnevi ponoči vlomili na zelo rafiniran
način v veletrgovino z manufakturnim
blagom Karola Worscheta v Gosposki
ulici št. 10. Vlomilci niso v trgovino
udrli skozi glavni vhod, ampak so se
poslužili stranskih vrat druge trgovine
iz Jenkove ulice. Nemoteno so potem
vlomilci zlagali blago in je odnašali.
Spravili so se pa samo na drage svil-
nate predmete. Odnegli so 314 ducatov
svilnatih robcev, vrednih od 130—500
kron in dalje 170 metrov najfinije
svile. Tvrdis Worsche ima 122.757 K
škodo.

— Nesrečna igra s dinamitno pa-
trono. Tekom enega dneva ste bili
dve nesreči povzročeni z dinamitno pa-
trono na dveh raznih krajih. Poses-
nikov sin Janez Jančar iz Gaberje pri
Trebelnem je iztaknil dinamitno pa-
trono. Skrivaj jo je izmaknil in se za-
čel z njo igrati. Željebljem je drezal v
patrono. Nastala je eksplozija ki je
Jančarju hudo razmesarila tri prste na
levi roki. — V Prezdju pri Obru pa
je Marija Vesel našla vžgalno dina-
mitno kapičo. Postavila jo je na konico
svinčnika in jo začela vžigati. Kapiča
se je vnela in tudi njej je eksplozija
razmesarila tri prste leve roke. Oba
poškodovanca sta v ljubljanski bolni-
ci. Izgubljena denarnica. Posestnik
in lastnik mlina Valentina Risman iz

Zapuž na Gorenjskem je v Ljubljani
izgubil denarnico z 2500 K.

— Zaplenjeno vojaško blago. Po-
licija je krošnjariju Josipu Albertiju
zaplenila veliko množino raznega voja-
škega blaga italijanskega izvora, med
drugim več suknji, 20 bluz, 7 hlač, 10
omotov izolirne žice in 1 omot bakre-
ne žice.

— Sentjakobska napredna knji-
žnica izposoja najlepše slovenske, srbo-
hrvatske, češke, nemške, italijanske,
francoske in angleške knjige vsak de-
lavnik od pol 6. do pol 8. zvečer. Vo-
žarski pot 2. koncem Florijanske ulice,
električno postajališče. Kupuje se knji-
ge po najvišji ceni. (k)

Velika tihotapska družba prijeta.

V Mariboru je policijski komisar
zagrebškega policijskega ravnatelj-
stva Matič aretiriral na kolodvoru ti-
hotapsko družbo iz Zagreba, kateri je
načeloval bivši železničar Mate Tom-
ljenović. O tej družbi prinašajo
zagrebški listi sedaj obsbna razkritja
o vseh tihotapstvih in verziških po-
slih. Tomljenović je znal organizirati
družbo tihotapcev, ki je od poloma da-
lje neprestano tihotapila v Avstrijo
razna živila, zlasti mast, moko, žito,
korko in druge cerealijske. Dunaj je
tudi ceniti delovanje in poslovanje te
družbe, ki je na progi Zagreb-Zidani
most-Maribor-Spilje imela povsod svo-
je pomožne in podkupljence. Tomlje-
novič je bil na Zidanem mostu znan
kot velik kavalir, kajti iz njegovih rok
so se sipala bogata darila za gotove
posle. Tomljenović se je večinoma
brezplačno vozil v brzovlakih in brez
vsakih potnih listov. Kompromitiranih
je več železniških uslužbencev. Tom-
ljenović je bil poznan kot »kralj tiho-
tapcev«.

Ta družba pa je tudi izvrševala
politične misije in volunost v prilog
Avstriji. Ni čuda torej, da so tudi du-
najske oblasti zelo podpirale in prikri-
vale Tomljenovića. Zagrebška policija
je že delj časa opazovala Tomljenovi-
ćevo delovanje. Pred tedni je bila
avizirana, da dospe dne 10. aprila
Tomljenović z večjo množino raznega
blaga v Maribor. Tomljenović je na-
reč izvajal tudi tihotapstvo pri uvozu
raznih predmetov iz Avstrije. Vtiho-
tapjal je posebno saharin, municijo,
parfem in sploh luksuzno blago. Ko je
10. aprila prispel Tomljenović v skri-
tem vagonu na mariborski kolodvor,
ga je komisar Matič s svojimi detek-
tivami prijel. Zaplenili so mu saharina za
74.000 K. Tomljenović je prizadejal
državi s svojim tihotapstvom večmilij-
onsko škodo.

Zanimivo je, da je dunajska poli-
cija izposlovala pred mesecem v Grad-
cu izpustitve nekega veletrgovca z
izgovorom, da je bil ta mož velekoris-
ten za Avstrijo. Najbrže bi Dunaj ne
mogel živeti brez njegovega delovanja.
Tudi na Dunaju so te dni, kakor smo
poročali, odkrili in prišli veliko tiho-
tapsko družbo, ki je bila v tesni zvezi
z zagrebško družbo.

Tomljenović je imel svoje zveste
služabnike tudi v Ljubljani. Ti so po-
večini razpečavali v Ljubljani razne
bankovce, posebno dvofronske in pred
dnevi v Ljubljani aretirani Lumbič je
moral biti v tesni zvezi z njim.

Kulturno.

Repertoar Narodnega gledališča
v Ljubljani.

Drama.

Sobota, 16. aprila: Mrakovi. Red B.
Nedelja, 17. aprila: Borba. Po znižanih
cenah. Izven.

Ponedeljek, 18. aprila: Gospodična Ju-
lija, Don Pietro Caruso. Red A.

Opera.

Sobota, 16. aprila: Tosca. Red E.
Nedelja, 17. aprila: Zlatorog. Izven.

Ponedeljek, 18. aprila: Zaprt.

— Ruski umetniški večer. Naše ob-
činstvo, kakor se vidi, rajše zaha-
ja v gledališče, kadar na odru plešejo, ka-
kor če pojejo. Kije tihi vzor temu po-
javu, ne maram raziskovati. Včeraj je
bilo gledališče polno; po navdušeni
atmosfera sklepana, da je posetilo ve-
čer tudi izdatno število ruskega občin-
stva. Večer je bil zadosti animiran in
nekateri točke so bile res zanimive. V
splošnem so bili plesi dosti boljji, kot
petje. Bilo je dosti šopkov in cvetja.
Sicer pa »ničev«.

— Med najljubše pevska društva
spada gotovo »Ljubljanski Zvon«. Po-
nedeljkov pomladanski koncert z na-
stopom opernega peveca Križaja iz
Zagreba in s krasnim vzporedom sa-
mih Adamičevih skladb zasluži mnogo-
brojni poset našega občinstva. Vstop-
nice v Dolenjski trafiki v Prešernovi
ulici.

— Vzpored pomladanskega koncerta
»Ljubljanskega Zvona« v ponedeljek, dne
18. aprila t. l. v »Unionu«. Vse sklade bo
Adamičove 1. Pesmi na narodna besedila
iz Strečka (moški zbor); a) Ljubica vsta-
ni, b) Dekle moj, prinesi vodo, c) Vanj
zelenka jaše, iz »pet veselih pesmi«: a)
za platom (Ivo Peruzzi), b) Fantovska
(Ivo Peruzzi), 3. Ženska dvospeva s klavir-
jem; a) Dragemu so se oči skalele, b)
Solnce sije, zeleni livada, 4. Nočne pesmi
za bas s klavirjem; a) Noč žalostna, kakor
moje misli, b) Ave Marija, c) Noč, d)
Noč je sveža noč, d) Pesem nočnega
čuvaja, Odmor. Mešani zbori: 5. a) Ve-
čer (Borisov) Kánon, b) Mlad ju-
nak po vasi jezdi, 6. Pesmi na narodna be-
sedila iz Strečka: a) Če ti ne boš moj, b)
Kdor je truden, c) Ne maram tebe 7. Sv-
aba na poljani, osmerozlasni mešani zbor
s spremljevanjem klavirja (čvetoročno).
Predprijava vstopnic v Dolenjski trafiki.

— Jugoslov. komorni kvartet v Novem
mestu. Večer najfinjšega muzikalnega
užitka nam je nudil Zikov komorni kvartet
(g. brata Zik, Sancin, Černy) 5. t. m. v
čitalnični dvorani. V nestrpnem pričakova-
nju in navdušeni za umetnike-prireditelje
so izza njih zimskega koncerta, smo na-
polnili prostorno dvorano. Poslušali smo,
rekli bi s pobožnostjo, mojstrsko igranje
teh dovršenih umetnikov, divili se brez-
hibnemu prednašanju, virtuozni tehniki,
očarljivemu njanstranju. Ta njih pianissi-
mo, resnično pravi vox coelestis. Kvartet
je igran na en dih. Težko ne pozna. Mo-
zartov godalni kvartet b-dur je prišel s
svojo lahkokrilno melodijo elegantno do
idealne izvršitve; v sanjavi srednjem
stavku pa je z instrumentov ločila in vsli-
čala vsa umetniška duša. Po kraljihi vmes-
nih točkah, vse skoro na višini po izvedbi,
sledil je Dvořakov godalni (takozvani
ameriški) kvartet f-dur. Ekstremen prestop
od Mozarta v nov svet glasbenega pojmo-
vanja. Izvedba tega kvarteta z njegovim
pastoznim akcenti in izklesanimi ritmi žela
je burne akklamacije, stavek za stavkom.
Umetniki so priglali maršakemu poslušal-
cu novo luč glasbenega spoznanja. Prav ta-
ko: na ta način se vzgaja poslušalstvo. V
Novem mestu je ta dični prvi jugoslovanski
kvartet pridobil lepo število občudovalcev.
Da se skoro zopet vidimo v prihodnji se-
ziji.

— Samoznaki sivo, stenografije sista-
vil prof. Adolf Robida. Cena 8 K. Založil
A. Janežič, Ljubljana, Florijanska ulica 14.
Ta priročna žepna knjižica, ki obsega vse
potrebne samoznake, je izšla v mali, zelo
lični in prikupni žepni obliki. Tiskana je na
fin papir. Avtogram je prav mojstrsko iz-
vršil profesor Osana. Knjižica se dobiva v
vseh knjigarnah.

— Udruga gledaliških igralcev v
Ljubljani je imela dne 11. t. m. v dram-
skem gledališču svoj izredni občni zbor,
na katerem se je konstituiral sledeči po-
dodbor: Predsednik: A. Dančič, podpredse-
dnik: Ginka Trbušič, blagajnik: Leopold
Kovač, tajnik: Alojzij Drenovec, odborniki:
Franc Gregorin, Josko Drenovec in Albin
Erkavec. Pododbor je na svoj prvi seji,
dne 12. t. m. sklenil, da podvzame takoj
nalenegijeje korake proti nameti predale
našega Narodnega gledališča v privatne
roke.

— »Lovca« št. 8. ima sledečo vsebino:
M. Manžlovsky: Obris lovskega življa-
slovja. Fr. Bračun: Vrana. Miloš Roš: Moj
prvi iz lovskega oprtnika. Mala oznanila.

Sokolstvo.

— Sokolsko društvo na Viču. Izvan-
redni občni zbor Sokolskega društva na
Viču se ne vrši v nedeljo, dne 17. t. m.
kakor je bilo naznanjeno.

— Koncert Orkestralnega društva
Glasbene Matice iz Ljubljane v Sokolskem
domu na Viču, v nedeljo, dne 17. t. m. ob
8. zvečer. Če bi nam kdo obljubil pred leti
koncert na Viču, bi se mu morali Vičani
smejati, danes pa stojimo neposredno pred
kulturnim dogodkom prve vrste na Viču.
Društvo za zgradbo Sokolskega doma na
Viču se je posrečilo pridobiti Orkestralno
društvo Glasbene Matice s sodelovanjem
g. J. Drvota, tenorista kr. opere v Ljublja-
ni za prireditve koncerta v Sokolskem do-
mu na Viču, ki bo vseboval sklade sve-
tovnih glasbenikov Griega, Čaikovskega,
Sibeliusa in našega komponista Premra.
Društvo za zgradbo Sokolskega doma na
Viču je s tem činom dokazalo, da poštuje
visoko nalogo širjenja narodne kulture na
vseh polih umetnosti in zato mu bodi na
tem mestu izrečena zahvala za kulturno
stremljenje in za umetniški učinek, ki nam
ga bo nudil nedejski koncert. Hvala smo
dolžni tudi Orkestralnemu društvu, da je
razumelo naše težnje in se radevolje od-
zvalo vabilu Sokolskega društva. Istotako
smo hvaležni g. J. Drvotu, ki je naš dober
znanec, da se je odzval i on povabilu in
nam zapeje par svojih znamenitih pesmi. Na
nas, Vičani pa je, da tudi mi dokažemo,
da smo dovoljni za kulturne prireditve, da
ljubimo in razumevamo vsakršno umet-
nost. Zato v nedeljo 17. aprila vsi v Sokol-
ski dom na Viču!

— Za zgradbo Sokolskega doma v Ra-
domlju: Ing. Kasal, Hedžet in Koritnik.
Ljubljana, po 200 K, R. J. Lenček, Radomlje
200 K, Ing. Willman, Ljubljana 120 K, Me-
dic, Rakove, Zankl in Dolničar, I. Maček,
dr. M. Rus po 100 K; Pet. Sterk, Drog.
»Idrija«, Ljubljana po 50 K; I. Drašček,
Zalog 50 K; J. Medved, Ljubljana 40 K; I.
Detela, Dob 40 K; Jane in Pengov, Smarje-
Sap 40 K; Iv. Jax in sin, Ljubljana 25 K;
Poljanar, Ljubljana 20 K; Papler, Borov-
nica 20 K. Darovalcem hvala! Posnemajte!

Turistika in sport.

— »Sporta« je izšla 16. šte. s sledečo
vsebino: Gradskijski sportni klub, Ilirija;
Ali je »Sportna zveza« potrebna ali ne;
Spored konjskih tekem v Beogradu; Pre-
voz blaga z letali in Pregled o sportnem
gibanju po svetu. List prinaša krasne si-
ke iz nogometnega sporta, iz lahke atletike
in slike smučko-sportnih pokrajin.

— g. Konška dirka na žrebarni pri
Ljutomeru bo dne 1. maja t. l. Dirka
se bo v kasu - trahu s hitrimi konji
ameriške pasme iz knetske reje okra-
ja Ljutomer.

Društvene vesti.

— Društvo slovenskih leposlovcev
ima v ponedeljek, 18. aprila t. l., ob 3.
uri pop. v prostorih Slovenske Matice
v Ljubljani svoj I. redni občni zbor.
Dnevni red: 1. Poročilo predsednika;
2. poročilo tajnika; 3. poročilo blaga-
jnika; 4. poročilo nadzorstva; 5. samo-
stojni predlogi; 6. slučajnosti. Odbor.

— I. splošno društvo Jugoslov. vpoko-
jenecv s sedežem v Ljubljani vabi vpoko-
jenice in v pokoj namenjene na ustanovni
občni zbor svoje podružnice, ki se bo vr-
šil dne 24. aprila 1921 ob 10. v Narodnem
domu v Mariboru. Dnevni red: 1. Po-

zdrav zastopnikov društva iz Ljubljane, 2.
volitev predsedstva podružnice v Mari-
boru, 3. Predlogi in sklepi.

— »Samopomoč« v Ljubljani. Na-
daljevanje obč. zbora se vrši 23. t. m.
ob 8. zvečer v mest. domu. Udeležba
je dovoljena le članom z legitimacijami,
Načelnost.

— Za dramski odsek šentjakob-
skega naprednega društva je daroval
g. Ivan Mihelič, elektrotehnik, Hreno-
va ulica 18, deset žarnic, g. Josko
Hauptman, policijski agent, ob priliki
svoje poroke z gđno. Milko Tabaj, go-
stilničar, Florijanska ulica 33, 60 K,
ob enaki priliki gospod in gospa Dol-
linšek, gostilničarja, Karlovska c. 23,
pa 400 K. Za pevski odsek tega druš-
va je nabral čevljar g. Menart 80 K, ga.
Chalupnikova je pa darovala 100 kron.
Požrtvovalnim darovalcem iskrena za-
hvala, njih podjetja in obrti toplo pri-
poročamo. k

Gospodarske vesti.

— g Ljubljanski trg. Mesni trg je
bil preobčeni tečen dobro založen in ni
bilo nikjer pomanjkanja. Z govejega
trga je izginilo z malimi izjemami vse
slabo blago. Zabašno upeljana prosta
trgovina je povzročila, da se je razvila
faktično med mesarji združena konkuren-
ca. Na trgu se plačuje dobro volovsko
meso po 36 K zadnji del in 34 K
prednji del. Slabejše blago se plačuje
po 32 K in 34 K kg. Opozorja se pa
stranke, da je mnogo bolj ekonomično
kupiti dobro volovsko meso po 36 K
kg, kot pa slabo meso 30 K ali 32 kg.
Po nekaterih mesnicah v mestu, kjer
se deloma seka prima vole se plačuje
meso po 40 K zadnji del in 36 K prvi
del. Te cene odgovarjajo cenam živo te-
že v Ljubljani. Nakupovalnem področ-
ju. Živa cena: 18 do 20 K delavini, za
klanje slabih volov. Za klane dobri
voli 21 do 22 K, prama voli 24 K. Te-
leče meso I. vrste 26 K, II. vrste 24 K.
Svinjsko meso I. vrste 38 K, II. vrste
34 K. Slanina, trebušna 42 K, povpreč-
na 46 K, riba in salo 48 K. Slanina mož-
no preostaja in vsled tega ovira klanje
prašičev za meso. Preskrba Ljubljane
z mleviskim izdelki je tudi glede kakov-
osti povoljna. Cena je pa padla samo
neznatno 50 vinarjev do 1 K pri kg.
Na žitnem trgu je dovoz pšenice zmanj-
šan. Cena moka št. 0 na ljubljanskem
trgu v detajlni predstoji 17.50 K, št. 1
16.50 K, dobra krušna moka 14.50 K.
V prodaji na debelo cena 1 K nižja pri
kg. Jočmen se je dvignil na 650 K za
100 kg, oves 480 K, koruza 470 K. Pri-
tožbe glede slabega kruha in moka so
postale zelo redke. Na sadnem trgu se
kažejo zadnja jabolka slabše kvalite-
te po 8 do 10 K kg. Različne zelenjave
je na trgu v izobilju ter vladajo vsled
konkurence umerjene cene. Importir-
ana glavna solata izborne kvalitete
se plačuje po 20 K kg. Jaje je na trgu
dovolj po 1.60 do 1.80. K za kos. Mleka
nekoliko primanjkuje ker vlada v tem
času na mlečnem trgu normalno po-
manjkanje. Z majem se mlečni trg bi-
stveno zboljša.

— g Bilančna seja Ljubljanske kro-
ditne banke. Dne 7. t. m. se je vršila
pod predsedstvom dr. Ivana Tavčarja
seja upravnega sveta Ljubljanske kro-
ditne banke, na kateri je bila po rav-
nateljstvu predložena in od upravnega
sveta

njo Wildmanna v Trstu, g. Ivana Kačiča v Gorici, g. Mirka Grudna v Celju in g. Dragotina Klobučarja v Mariboru ravnateljem podružnice podelilo tajniku centralne dr. Fran Pavlinu naslov podpravitelja in se je potrdila podelitev prokure za centralo g. Vilko Oražmu.

— g »Zagorka« d. d. za gradbeno industrijo v Zagrebu održati će dne 27. t. m. j. svojo treću redovitu glavnu skupštinu. Dosadašnja dionička glavica od K 10.000.000 povisiti će se uslijed znatnog proširenja posla na K 15.000.000. Čisti dobitak ovog poduzeća za minulu poslovnu godinu iznosi K 2.124.291,55, te će ravnateljstvo predložiti glavnoj skupštini, da se podijeli 10% dividenda, t. j. K 20 od svake dionice sa nom. K 200. »Zagorka« posjeduje tvornicu glinene robe i opeka u Bedekovčini, tvornice opeka u Cernomeru, Kutini, Paulovcu, ciglane Blato i Maksimir, veliku tvornicu cementa u Zidanom mostu i tvornicu kamenštinog posudje u Petrovcu. Godišnja produkcija svih tvornica ovog poduzeća — ne računajući produkcije glinene robe — iznosi preko 20 milijona opeka i crijepova te 1500 vagona portland cementa i vapna. Naravno, da će svako poboljšanje naših prometnih prilika, a osobito budu li tvornice u buduću mogle računati sa redovitim i jeftinijim zalihama ugljena, omogućiti »Zagorki« da znatno dignu svoju produkciju, jer postoje zato svi ostali preduvjeti.

— O izvozu živine in mesa. Gospodarsko finančni odbor je po poročilih iz Beograda do nadaljnjega izrekel prepoved vsakega izvoza živine in mesa iz Jugoslavije v inozemstvo.

— Novo škrlokrovsko podjetje se je ustanovilo v Dolskem. Podjetje je v domačih rokah.

BORZE.

— d Zagreb, 15. aprila. Devize. Berlin 226,50—228, Budimpešta 52 do 53, Bukarešta 235—240, Italija 725 do 735, London izplačilo 6—565, ček 538 do 560, Newyork (kabel) 142,50—0, Newyork (ček) 141—143, Pariz 1016 do 1019, Praga 197—198, Švica 2460 do 2485, Dunaj 22,60—23. Valute: Dolari 139,50—140, avstrijske krone

23—0, carski rublji 75—85, češkoslovaške krone 190—0, angleški funti 0 do 554, francoski franki 1010—1015, napoleonidori 472—0, nemške marke 223 do 226, romunski lei 222—225, italijanske lire 710—715, turške lire 50—0. —d Dunaj, 15. aprila. Devize. Amsterdam 22,125—22,225, Zagreb 448 do 452, Beograd 1777—1797, Berlin 1010,50 do 1016,50, Budimpešta 229—231, Bukarešta 1035—1035, London 2502,50 do 2522,50, Milan 3125—3145, Newyork 639—643, Pariz 4555—4595, Praga 874 do 880, Sofija 757,50—767,50, Varšava 75—77, Curih 11,050—11,100. Valute: Ameriški dolarji 634—638, bolgarski lev 760—770, nemške marke 1010,50 do 1016,50, angleški funti 2500—2520, francoski franki 4590—4570, holandski guldinariji 22,050—22,150, italijanske lire 3105—3125, jugoslovenski dinarji (tisočaki) 1777—1797, poljske marke 81—83, romunski lei 1015—1025, carski rublji 252—258, švicarski franki 11,000—11,050, češkoslovaške krone 875—881, madžarske krone 226—228.

Najnovejša poročila.

VOLILNO GIBANJE V PRIMORJU.

— Trst, 15. aprila. Za istrsko volilno okrožje je postavilo politično društvo »Edinost« teke kandidate: dr. Wilfan, odvetnik v Trstu, dr. Ulisej Stanger, odvetnik na Voloskem, dr. Stojan Brajša, odvetniški kandidat, Fran Flego, posestnik, Ivan Stari, delavec, in Tomo Herak, poljedelec. Za gorško volilno okrožje in za Trst bosta sestavljeni listi jutri. — Kandidatje socijalistov za gorško volilno okrožje so: Inwinkl, Brezac, dr. Tuma, Petejan in Stofa. — Med kandidati furlanske ljudske stranke je tudi dr. Bugatto.

KAJ JE S PRISTANIŠČEM BAROŠ?

— Beograd, 15. aprila. Ministrski predsednik Pašić je z ozirom

na vest inozemskih listov, da so se Jugoslavija, Italija in Reka sporazumele, da bo pristanišče Baroš upravljala skupna komisija, izjavil, da je ta vest izmišljena. Luka Baroš je jugoslovenska. Pašić bo to svojo izjavo ponovil tudi v konstituenti.

AVSTRIJSKA DOPLAČILA ZA ŽIVILA.

— Dunaj, 16. aprila. Poluradno se poroča, da mora država doplačati na racijonirani živež okoli 30 milijard kron, in sicer 20 milijard na žito, po 5 milijard na mast in drugo ter 1 milijardo na kondenzirano mleko.

KAREL VENDARLE PRIDE NA MADŽARSKI PRESTOL?

— Curih, 16. aprila. O načrtu bivšega cesarja Karla poroča iz Lucerna poseben dopisnik pariškega »Excelsiora«, da bo madžarska vlada razpustila parlament pod pretvezo, da sedanji poslanci ne zastopajo več mnenja večine volilcev. Nato bo razpisala nove volitve, ki se bodo vršile z geslom za ali proti Karlu, podobno kakor so se vršile volitve na Grškem. V Budimpešti računajo, da bodo v treh tednih pripravili ljudstvo, da bo glasovalo za Karla. Na ta način bi se moglo zgoditi, da bo v juniju večina volilcev oddala glasovnice na ime Karla IV. (Ali mislijo Madžari in Karel, da bodo Jugoslavija, Češkoslovaška, Poljska in Romunija mirno trpele restavracijo?)

KAREL — ŠVICARSKI UJETNIK

— London, 15. aprila. »Daily Mail« poroča iz Lucerna: Bivši cesar Karel stanuje v hotelu »National« v istih prostorih, kjer je bil val grški kralj Konstantin. Zelo ga pečejo omejitve, ukazane s strani vlade. Ob 9. dopoldne sme k maši, drugače pa se ne sme ganiti iz svojega stanovanja. Madžarska vlada se trudi, da bi Karel ostal v Švici.

Oblasti se sicer ne upirajo, ali socialisti bodo v zbornici zahtevali izgon Karla. Ni res, da bi bil Karel prošil za nastanjenje na Španskem.

VOLILNI GOVOR MINISTRA BONOMIJA.

— Mantova, 15. aprila. Včeraj je imel tu na zborovanju demokratiško liberalnega bloka volilni govor minister Bonomi. V glavnem je poudarjal, da je nemogoče, da bi se vrnil v tako zbornico, v kateri poslanci in stranke, prevzete razkrojnevalne tendence, ovirajo poslovanje demokratičnih institucij. Treba, da storimo vse, da se umakne boljševozem, ta ruska blodnja, ta revolucionarni fanatizem, razsodnosti in reformam, dobro urejenim, in udeleževanju programov. Treba, da se nadomesti ta koncepcija proletarske diktature s staro koncepcijo, ki daje jamstvo svobode za vse. V izvršitev te naloge se morajo združiti vse srednje stranke, in samo potem take združitve se more doseči odprna sila proti boljševiški invaziji in samo potem nje moremo priti do dobrih rezultatov. Potrebujemo v tej volilni borbi one vere in gorečnosti, ki sta nas spremljali tokom vojne.

KRIZA V AVSTRIJI.

— Dunaj, 16. aprila. Narodna skupščina je odklonila vladni predlog glede izгона Habsburžanov s 85 proti 84 glasovom. Z ozirom na to pada vlada demisijsko.

STAVKE POSTNIH URADNIKOV V AVSTRIJI NE BO.

— Dunaj, 16. aprila. Pogajanja med vlado in zastopniki telefonskih in brzojavnih uslužbencev so dovedla do izjave uslužbencev, da odnehajo od stavke. Vlada pa je izjavila, da bo povišala uslužbencem plačo za 2200 K.

SNEG V GRADCU.

— Gradec, 16. aprila. Danes ponoči je začelo močno snežiti.

Sneg je napravil mnogo škode na sadnem drevju. Tudi s Semmering poročajo o sneženih zametih. Telefonski promet z Dunajem je prekinjen.

LJENINOVE AGRARNE REFORME. — SVOBODNA TRGOVINA DOVOLJENA.

— London, 15. aprila. »Times« poroča iz Helsinkforsa o novih odredbah sovjetske vlade v prilog poljedelcem. Namesto rekvizicije pridelkov se uvede pobiranje osebno takse, ki bo toliko manj odmerjena, kolikor večja je obdelana zona. Pridelki po plačilu takse ostanejo last poljedelcev, ki jih morejo porabiti zase ali prodati. V Moskvi in okolici je dovoljena svobodna trgovina za kmetijske pridelke in dovoljeno je delavcem, vsaj 58 let starim, da trgujejo na svoj račun. Od tega, kako sprejmejo poljedelci Ljeningove odredbe, je odvisna v veliki meri bodočnost sovjetske vlade. — Upori poljedelskega ljudstva v južni Rusiji se poostrejuje. Boljševiški voditelji so se umaknili v mesta.

Polizvedbe.

— Prosi se za naslov dr. Samuel Tramerja, ki je (zadnji čas služil) v letu 1918 v Codroipi v rezervni bolnišnici Nagykirinda. Naslov naj se sporoči upravitelju »Slovenskega Naroda«.

— Zenski dežnik modre barve s robnimi okraski in ravnim držalom je bil izgubljen na praznik 4. t. m. v opernem gledališču okrog 9. ure zvečer. Pošten najditelj naj odda dežnik proti nagradi v našem uredništvu.

Glavni urednik: Rasto Pustostemšek.
Odgovorni urednik: Božidar Vodeb.

Zagatenje: London Hospital poroča, da vporablja jo grenčico »Franz - Josef« pogosto pa vselej s polno zadovoljivim uspehom.

Skozi desetletja izkazalo se je

v zvesti pomoči

„Schichtovo milo“

znanka „jelen“.

Njegova izklovača, izdatnost in prave zmoglosti pripravi mnogo sitnosti in drgnjenja. Schichtovo milo pere v mlačni vodi bolje, kot mnoga druga mila v vroči. Pozit je na poleg sijočega varstveno znamko!

Zastopstvo na Slovenijo ima trgovka J. Globočnik in drug v Ljubljani.

Kupim vilo ali manjšo hišo
z vrtom v prijaznem kraju na Gorenjskem blizu železnice. Ponudbe pod »Prijazni kraj 2604« na upravitelstvo Slov. Naroda.

Kupi se banja za kopanje s pečjo, če mogoče emajlirana. Naslov pove uprav. Slovenskega Naroda. 2661

Otroška vozička neprodaj; eden za ležanje, drugi za sedenje, skoraj nova. Od 12.—3. pop. Vodna steza 1/III. 2680

Na domačo hrano se sprejemata dva gospoda. Polzve se v upravitelstvu Slovenskega Naroda. 2681

Prodajalica, dobra moč, se sprejme, pri manufakt. in g. interijerski tvrdki Vinko Savnik, Radovljica, Gorenjsko. Prednost imajo z dežele, plača po dogovoru. 2682

Mesečno sobo išče soliden gospod. Cenjene ponudbe na poštni predal št. 44, Ljubljana. 2672

Proda se dober a-klarinet, Po zelo nizki ceni. Polzve se v uprav. Slovenskega Naroda. 2676

Proda se ceno klavir. Naslov pove upravitelstvo Slovenskega Naroda. 2674

Stanovanje, lepo solčno, 2 sobi, in pritlikline pri l. drž. gimnaziji se zamenja za enako. Naslov pove uprav. Slov. Naroda. 2683

Proda se po nizki ceni zofa in 6 foteljev. Kje, pove uprav. Slovenskega Naroda. 2685

Meblovano mesečno sobo išče miren, zelo soliden gospod za takoj ali pozneje. Ponudbe pod »Mesečna soba 2687« na upravitelstvo Slovenskega Naroda. 2687

Zamenjam stanovanje, obstoječe, iz 2 sob, kuhinje in pritlikline, event. z vrtom, v lepem raznem kraju, 50 korakov od cestne železnice, za istotako stanovanje v sredini mesta. Najemniški pogoji nad vse ugodni. Ponudbe pod »Zamenjava 2677« na upravitelstvo Slovenskega Naroda. 2677

Slike kralja Petra
Narodna knjigarna, v Ljubljani.
Cena K 24.—
v velikosti 47x65 cm priporoča

Proda se v Kranju lep staveni prostor po ugodni ceni. Več pove Viljem Pfander, Kranj. 2543

Strejnik za parno žago se takoj sprejme. Ponudbe na Oskrbništvo grščine, Ribnica, Dolenjsko. 2697

Damsko kolo, skoro čisto novo, prosti tek se ceno proda. F. Smol, Glince 6, v tov. Vojnovič. 2698

Proda se voz brek za največ 10 oseb pri trgovcu Al. Hotko, Žužemberk. 2692

Proda se pisalni stroj Adler, ogleda se lahko vsak dan od 1. do 3. popoldne. Naslov pove upravitelstvo Slovenskega Naroda. 2689

Proda se popolna oprava za manjšo trgovino, čevarje sistem »Howe« ter velik z železom okovan zaboji, primeren za kramarje. Kje, pove upravitelstvo Slov. Naroda. 2607

Cenjenim damam se priporoča Jva Stopar, modistinja, Slomškova ul. 3. Imam tudi v zalogi nekaj slavnikov po najnižjih cenah. 2666

Gospodična, ki je absolvirala i. le, želi vstopiti kot praktikaninja h kakemu večjemu podjetju, najrajši v kako manufakturno trgovino. — Naslov v upravitelstvu Slov. Naroda. 2660

Kateri gospodov zdravnikov potrebuje Röntgenov aparat kompleten in ohranjen kakor nov. Cena zelo ugodna! — Naslov Fotogr. atelier »ILIRIJA«, Gosposvetska cesta 4, Ljubljana. 2662

Jrgovska moč, popolnoma izvežbana, bopna in knjigarni posebnaj v slov. literaturi, ter ima tudi nekaj prakse v papirni stroki, se sprejme s 15. majem t. l. v knjigarni in papirni trgovini Viko Weizl, Maribor. 2669

Zenitna ponudba!

Trgovsko izobražen mladenci, 30 let star, želim tem potom znanstva z gospodstveno ali vdovo, ki bi mi pomagala ustanoviti dom. Le resne ponudbe po možnosti s sliko, katera se vrne, na upravitelstvo Slovenskega Naroda pod »Lep znatelj 2667«.

Gostilničarji, pozor!

Vsled ugodnega nakupa ponudimo iz naše kleti v Brežicah pristna dobra vina in tukajšnjih goric Biželsko-Sromlje Pisek l. d. r. d. r. K 15.— do K 16.— in belo po K 16.— do K 18.— franko Brežice. Za slučaj potrebe posredno sode proti kavciji. Globus trg dr. s. o. z. Brežice ob Savi. 2658

Prilika! Krasen orientalski salon s mnogim preprogom, za storima, slikama in posudama 110.000 kron. Maribor, Čopova ul. 8, pritrilje levo. 2699

3 kolesa v dobrem stanju se prodajo po nizki ceni. Glince št. 90. 2652

Sivilja sprejme pošteno in pridno učenko za takojšnji nastop, za perilo in obleke. Naslov pove uprav. Slov. Naroda. 2594

Otroški voziček, damski gor. obleke, častniški škornji in drugo naprodaj. Bleiweisova cesta 25/I. 2587

Veliko podjetje sprejme takoj perfektno strojeopisko, no slovenske in nemške stenografije. Naslov pove uprav. Slov. Naroda. 2633

Blagajno železno kupi tovarna »Lana«, Zgoše-Lesce. 2561

Ingénieur išče meblovano sobo. Plačilo postranska stvar — Odgovor na upravitelstvo Slovenskega Naroda pod »Ingénieur 2650«.

Zenitna ponudba!

Aktiven državni uradnik VII. razr. išče v svrhu takojšnje žitne gospodstveno ali vdovo brez otrok v starosti 40 do 50 let. Ponudbe s sliko in navedbo potrebnih podatkov do vstevsega 20. t. m. na upravitelstvo Slovenskega Naroda pod šifro: »Aktiva 2675«.

Jrgovska in stanovanjska hiša, prva vogalna, enonadstropna, z 10 stanovanji na križišču važnih prometnih cest; druga dvonadstropna, s 5 krasnimi modernimi stanovanji in vrtom, sta naprodaj. Proda se tudi poleg teh hiš ležeče veliko stavbišče. — Ponudbe pod: »S. G. št. 244/2698« na upravitelstvo Slovenskega Naroda.

Nudim: octovo kislino 80 %, gar. kem. čisto za živilne svrhe, v sodih po 100 — 400 kg za kg avstr. K 145.— s transporti sposobnim sodcem, tudi na vagone z Dunaja dovoljenim izvozom. Plača se pri prevzemu blaga na Dunaju. Zastopniki se iščejo.

Rudolf Kominik
VI., Aegyptiasse 20.
Telegramadreso: Rakomin
Wien. Telef. 1159/VI.

Pomočnik manufakturne stroke se takoj sprejme pri tvrdki Franc Mathels-ovi naslednici v Brežicah ob Savi. Ponudbe z navedbo plače. 2541

Gospodična želi službe strojeopiske ali stenografike, ali kot pisarniška moč. Par mesecev zadovoljna s hrano in stanovanjem. — Pisemne sprejemke poslati: Lampas, št. Jernoj, Dolenjsko. 2639

Kupujem stara vrata in okna. Polzve se: Kradoskega vas št. 48. 2610

15tem pekarijo v najem v kakšnem prometnem kraju v mestu ali trgu ali na deželi. Naslov pove uprav. Slovenskega Naroda. 2611

Proda se takoj radi izselitve enonadstropna hiša z vrtom v Ljubljani, pripravna za vsako obrt, v najboljšem stanju. Naslov pove upravitelstvo Slovenskega Naroda. 2602

Gospodična z večjo prakso, večša strojeopiska, išče mesta kot pisarniška moč oziroma strojeopiska. — Gre samo izven Ljubljane. — Cenjene ponudbe z označbo plače pod »Strojeopiska/2608« na uprav. Slov. Naroda. 2608

Išče se za takoj izurjen in zanesljiv uradnik za špedicijsko podjetje. Ponudbe na uprav. Slov. Naroda pod »Dobra moč/2651«.

Iščem perfektno stenografino. Vstop takoj. Dr. Ivan Lovrenčič, odvetnik, v Ljubljani, Miklošičeva cesta 8. 2644

Fižol nizki dajemo v vzgojitev. Seme je dobilo pri nas zastoni, pridelke pa kupimo v jeseni po dnevni ceni. Sever & Komp Ljubljana. 2659

Prostovoljna javna dražba katera se vrši v nedeljo dne 24. t. m. ob 1 uri popoldan v Kamni gorid h št. 36 žel. postaja Radovljica Gorenjsko in sicer sledečih nepremičnin:

- 1) Velika enonadstropna hiša z velikimi prostori tik farne cerkve, najbolj pripravna za trgovino, ker je ista skoro brez vsake konkurence ali tudi za vsako drugo obrt, izključna cena K 50.000.—
- 2) Lep sadonostnik in njiva skuna mera 2 3/4 orala izključna cena K 30.000.—
- 3) 2 gozda smrekov in bukov les skupne mere 5 oralo izključna cena K 12.000.—

Lastnik si pridrži pravico 3 dni po dražbi pogodbe potrditi ali razveljaviti.

Franjo Rimelak
Tonca Rimelak vd. Žagar roj. Kobi
poročena 16./4. 1921.
Lokavec Markovec
(Brez posebnega obvestila.)

Julci Miklavc roj. Derganc
Žane Miklavc
poročena.
Obilo sreče!
Marija Derganc.

Zahvala.
Za vse dokaze iskrenega sočustvovanja ob prebriski izgubi, ki nas je zadela s smrtjo našega ljubljenelega soproga in očeta izrekamo svojo najprisrčnejšo zahvalo,
TRBOVLJE, 14. aprila 1921,
Žalajoča rodbina Kramerjeva.

Zahvala.
Vsem, ki so nam v boleznini in smrti našega nepozabnega in predobrega soproga, očeta, brata, strica in svaka, gospoda
Antona Kunca
stali sočutno ob strani, izrekamo najiskrenejšo zahvalo. Zlasti se zahvaljujemo gg. dr. E. Slajmerju in dr. Šabecu z Vrhnike za ves njihov požrtvovalni trud v dolgotrajni bolezni. Dalje gg. župnikom iz Dolnjega in Gornj. Logatca, logaškemu Sokolu, požarni brambi iz Dol. Logatca, pevcem za srce segajoče žalostinke in vsem sorodnikom in prijateljem za njih krasne vence. Končno bodi izrečena najiskrenejša zahvala vsem, ki so spremili pokojnika k zadnjemu počitku.
DOLENJI LOGATEC, dne 15. aprila 1921.
Globoko žaljoči ostali.

Kupim dva stroja za mletje žitja in črešja. J. Planinšek, Kandija-Novo mesto. 2559

Inteligentna gospodična dobra kuharica, izurjena v šivanju ter večja vseh gospodarskih del, — iste mesta gospodične pri samostojnem gospodu. Naslov pove upr. Sl. Nar. 2527

Hiša s trgovino, lepim vrtom in 3/4 oralom nje na prometni cesti se radi odpoštovanja izpod cene proda. Ponudbe na Ivan Gorupić, Maribor, Pobrežje Crkova cesta št. 38. 2570

Pianino, popolnoma nov, krasen glas, ceno napredaj. Vprašati: Miklošičeva c. št. 4, gosilna ste. 2582

Sukanec zimne vezalke za čevlje, kvacanc, disce, mlo, glavni za česanje otroških sesalke, žice in vilice iz aluminija po najnižjih cenah pri tvrdki Osvold Dobe, Ljubljana, Sv. Jakoba trg 9.

„CERESIT“ najboljšo sredstvo proti vlagi in vodi za vsakovrstne stavbe in zgradbe priporoča trgovina z železno A. Šušnik, Ljubljana, Zaloška cesta št. 21. Navodila o porabi so na razpolago!

Proda se: razno medeno blago, kljube, štiti, gumbi, svečniki, pipa za pivo ter otroški vozček. Ogleda se: BUTARA, Selo 10, pri Ljubljani. 2654

„Babilonska uganka“ Iščo se kapitalist ozir. družabnik kateri bi založil novo sestavljeno knjigo pod zgozaj naslovljenim imenom in s katero bi se, ako se prestavi v tuje jezike, razumeli vsi narodi med seboj v dveh urah ne da bi se trebalo učiti tujih jezikov. Naslov pove upr. Slovenskega Naroda. 2679

Velika stavbna parcela v središču mesta, blizu kolodvora, s priličnimi objekti, primernimi za skladišča, vozne in drugo se proda. Naslov pove upravnistvo Slov. Naroda. 2686

Velika zaloga električnih razsvetljev, kuhalnikov, likalnikov itd. Vedno novosti. **Franz Schönbauer** Lampenfabrik - Niederlage Graz, Stubenberggasse 3. 2542

žagarja za venecijanski farmanik (gater). Ponudbe na: Parno žago v Koprivniku pri Kočevju. 2663

Trgovca sedaj na Štajerskem v mestu na deželi, pričetkom tridesetih, s premoženjem in prijetno zunanostjo, išče poštenega znanja dobro situirane in srednoderne družice v svojo življenje. Se event. tudi prične. Častna diskrecija zagotovljena. Posredovalci po poklicu izključeni. Neanonimni dopisi (če mogoče s sliko, ki se takoj vrne), pod „Sommerglück 3279“ na Kienreichs Annonzen-Expedition, Graz, Sackstrasse 4. 2668

Krasno posestvo 15 orolov pri Pragerskem vel. prvovrstni vinograd, sadonosnik travnikov, njeve in gozd, krasna gosp. hiša: 5 sob, kopalna soba in dr. živ. in mrtvi fundus. Krasno vinogr. posestvo, 32 orolov, 2 hiši, živ. in mrtvi fundus, 40 polovnjakov jabolčnika, pohišvo K 800.000. Na prodaj so še posestva od 6—300 orolov, vile, hiše, tovarne, trgovine in gostilne. **Karel Breznik, Celje, Bolge polje 3.**

G. Flux Uradno dovoljena, za 20 let obstoječa najstarejša ljubljanska posredovalnica boljših služb

G. Flux Gospodarska ulica 4, I. nadstropje levo. Iščo najmoj 3 kuharice za hotel in restavracijo kavarne za kuhinjo v veliko letovisko, izborno plača, 2 kuharice (Speisenträger) sezonska služba v neki zdraviliški dom na Štajersko, mnogo kuharice in sobarice za tu in zunaj, dobra plača, denar za pot tu, gospodarske k otrokom, kočijaža, 2 vinarja itd. Priporoča več glasovnih natečajev letnimi dobri izpričevali, zmnožne računanje, tudi lahko polože kavicjo. Pri zunanji naročilih priložite znamko. Priporoča in išče osebo vsake vrste za za privatno, hotele in tvrdke. Reflektirajo se samo na dobra pričevala ali na pridne začelnice. Pri zunanji naročilih znamka za odgovor.

Cebulno seme originalne italijanske vrste, gente Mamouth, jaune geant — Rocca, rouge geant Rocca Brunn, se dobe pri Sever & Komp., Ljubljana, Wolfova ulica št. 12.

Tisnje za strope izdeluje in prodaja na debelo in drobno m² po K 420 pri večjih naročilih znaten popust. Steiner Anton, Ljubljana, Jeranova ul. 13, Trnovo. 26

Soliden bančni uradnik išče eno do dve opremljeni sobi s souporabo kuhinje. Cena postranska stvar. Cenjene ponudbe na upr. Slov. Naroda pod „Simplon 2557“.

Hiša v Mariboru 2 minuti od kolodvora, z velikim dvoriščem in vrtom, pripravna za vsako podjetje se proda. Informacije daje Jng Maribor, Aleksandrova cesta 71. 1788

G. F. Jurásek uglasovalec glasovirjev in trgovac z glasbilo Ljubljana, Wolfova ul. 12

L. Mikuš Ljubljana, Mestni trg št. 15. priporoča svojo zalogo dežnikov in solčnikov ter sprejemalnih palic Popravila se izvršujejo točno in solidno.

Avto delavnica Franc Puh, Ljubljana, Karlovska c. 10 Izdelujejo se vsa posamezna dela za avtomobile, popravljajo se tudi stroji vseh vrst. Prevzamem vsa železo-stružarska dela točno in najceneje. 2215

Cigaretni papir Olleschau „Pit“ 100/100, Abadie, Altessse, Club 100/60 v knjigah, nadalje stročnice Jakobi, Lemo in Radiks priporoča **Osvold Dobe,** Ljubljana, Sv. Jakoba trg št. 9.

Proda se kobila 145 cm visoka, rjave barve, 5 let stara, vročokrvna, izvrstna za tek; voz za pravihivce na oljnate osi in 4 peresa v zelo dobrem stanju ter sam z usnjem tapacirane in na peresa. Istotam se proda fotografirani aparat znamke „Nettel“, 9 x 12, daljnogled za eno oko in citre z notami. Vprašati je na Sušteršič Slavko, Radovljica.

la Portlandcement na drobno in debelo, cem. cevi, plošče za tlak stopnice iz umetnega kamena in dr. cem. izd. dobavlja najceneje Betonska tvornica J. Cihlar Ljubljana. Izvrševanje hišnih kanalizacij. 2574

Bukovih pragov 260 x 25 x 15 se kupi večja množina. Ponudbe z zadnjo ceno na upravnistvo Slovenskega Naroda pod „Pragi 2696“.

Prestovoljna družba starih knjig bo v torek, dne 19. t. m. ob 9 uri dopoldne in naslednje dni. Prodajale se bodo raznovrstne knjige: šolske in za čitalnice nadalje se bodo prodajale note in starinske knjige, itd. Sv. Jakoba nabr. št. 29, v trgovini. 2694

Inžener dr. Miroslav Kasal Ljubljana, Elišerjeva ul. 7. Specialno stavbeno podjetje za betonske, železobetonske in vodne zgradbe. — Izraba vodnih sil.

G. Flux Uradno dovoljena, za 20 let obstoječa najstarejša ljubljanska posredovalnica boljših služb

O. Bernatovič v trgovini Ljubljana, Mestni trg 5, e največja zaloga moških in ženskih oblik po najnižjih cenah.

Največja zaloga klavirjev in pianinov v Ljubljani. Tvrdka J. Deleno, Ljubljana, Elišerjeva ul. 8, priporoča v nakup najboljše instrumente prvovrstnih tovarnih po solidnih in zmernih cenah.

SOL. Lepe, bele, točene, drobne sicilijanske soli vsako množino se dobi pri Leopold Grünfeld, Ljubljana, Prisojna ulica 1. 2458

Nogavice z znamko „ključ“ in brez nje pri Tvornici čarapa, Sarajevo Samo na veliko! Cenik zastoni. Par nogavic znamke „ključ“ tra- ja kakor 4 pare drugih.

ERJAVEC & TURK trgovina z železno „pri Zlati lopati“ 114 (prej Hammerschmidt) Ljubljane, Valvazorjev trg 7 nasproti križevniške cerkve. Zaloga cementa.

Najstarejša slovenska pleskarska in ličarska delavnica IVAN BRIGELJ, Dunajska ces. 18, se priporoča. Izvršitev točna cene zmerno.

Mestni stavbenik Jaroslav Breuer Ljubljana, Vojaška ul. 16a (za prejšnjo belgijsko vojašnico) izvršuje vse podtalne in visoke stavbe ter izdeluje zadavne projekte. Brzojav: Breustavba. Int. tel. 447

Polnogumijasti obroči za tovarne avtomobile **Pnevmatika** za kolesa in avtomobile **Kolesa** Avtomobili najceneje **J. Gorec, Ljubljana,** Gospodarska cesta številka 14.

Misi, podgane, stenice, škarki in vsa golazen mora poginiti, ako porabljate moja najbolj preizkušena in splošno hvaljena sredstva, kot proti poljskim mišim K 10, za podgane in miši K 12; za ščurke posebno močna vrsta K 20; tinktura za stenice K 15; uničevalec molčev K 10; prašek proti mrčesom K 10 in 20; mazilo proti ušom pri ljudih K 5—12; mazilo za uši pri živini K 10 in 20; tinktura proti mrčesom na sadju in zelenjavi (uničev. rastlin) K 10. Prašek proti mravljam K 10. Pošlji po povzetju Zavod za eksport M. Jankar, Petrijanska ul. 3. Zagreb 15. Trgovcem pri večjem odjemu popust

Prima bačko brašno (moka,) kukuruz, zob (oves) u zatvorenim vagonima sa ov- dječneg skladišta dobavlja odmah

„SAVA“ d. d. za uvoz i izvoz, Zagreb, Paromlinska c. 1.

Abbazia Rendez-vous du monde chic international. **Casino des Etrangers.**

„Triglav“ sladno kavo kavine konzerve s sladkorjem, kavine konzerve brez sladkorja, marmelado rudi po najnižji dnevni ceni in v vsaki množini

Del. družba „Triglav“ tovarna hranil v Šmarci pri Kamniku. Kupuje tudi težavne surovine.

Padavica (epilepsija) Ze 20 let preizkušeni „Epilepticon“ Dr. Well, Frankfurt a. M. z uspehom rabijo zdravniki, bolnice za uspešno sredstvo za pobijanje epilepsije pa tudi proti Vidovemu plesu, histeriji, živčnim bolečinam in živčni oslabelosti. Bolniki ga radi uživajo in lahko prenašajo. Dr. med. K. Ganz piše: „Noben pomoček pri zdravljenju epilepsije ne služi tako dobro“. Dobiva se zopet v veliki množini v veleprodgerijah in lekarnah. Izdeluje ga samotvornica Dr. R. & Dr. O. Well, Frankfurt, a. M. 420

JULIO MEINL D. D. kava čaj kakao Srednja ZAGREB. Podružnice: Zagreb, Duga ulica 6. Ljubljana, Aleksandrova c. 1. Maribor, Gosposka ul. 7. Pečuh, Kraljevska ulica 19.

3000 kg ricinovega olja, prvi tlak **3000 kg jedkoga kalija,** **1000 kg chromkalija,** **1000 kg kalija permanganata** **5000 kg birse kristal,** **1500 kg salmiakove soli,** **sapun za pranje 64 °,** **prima švedske žigite,** čepove od pluta u svim veličinama za medicinske, konjak, likere, piske i vinske boce, nudja odmah sa skladišta ov- dje, ocarinjeno:

„SAVA“ d. d. za uvoz i izvoz Zagreb, Paromlinska c. 1.

Češka svetovna zdravilišča Karlovy vary - Mariánské lázně - Františkovy lázně. Začetek sezone 1. maja. Brezhlbna prehrana. Popoln zdravilni obrat. Potovalna dovolila in vizum potnih listov daje češkoslovaški konzulat v Ljubljani, Breg šte. 8. Pojasnila in prospekte daje mestna kopališka uprava.

Češka svetovna zdravilišča Karlovy vary - Mariánské lázně - Františkovy lázně. Začetek sezone 1. maja. Brezhlbna prehrana. Popoln zdravilni obrat. Potovalna dovolila in vizum potnih listov daje češkoslovaški konzulat v Ljubljani, Breg šte. 8. Pojasnila in prospekte daje mestna kopališka uprava.

Češka svetovna zdravilišča Karlovy vary - Mariánské lázně - Františkovy lázně. Začetek sezone 1. maja. Brezhlbna prehrana. Popoln zdravilni obrat. Potovalna dovolila in vizum potnih listov daje češkoslovaški konzulat v Ljubljani, Breg šte. 8. Pojasnila in prospekte daje mestna kopališka uprava.

iv. Jax in sin Dunajska c. 15., Ljubljana. **Šivalni stroji** in stroji za pletenje izborno konstrukcija in elegantna izvršitev iz tovarne v Linzu Ustanovljena 1. 1897 Vozenje posluje brezplačno **Pisalni stroji „Adler“** Ceniki zastoni in franko. **Kolesa iz profih tovarni:** Dürkopp, Styria, Welfenrad. Začasno znižane cene.

Naznanilo. P. o. občinstvu vljudno naznanjam, da sem v Sevnici ob Savi otvorila izdelovalnico slavnikov. V zalogi so slavniki najnovejše mode. — Klobuki se sprejemajo v preoblikovanje.

Justina Jaldhauser, Sevnica 5 ob Savi.

Poljubno množino prima **splitkega portland cementa.** v vrečah se dobi pri tvrdki MIHAEL OMAHEN, Vršna gora. — Pri vagonem odjemu je cena 215 K za 100 kg franko vagon Ljubljana. 2701

Išče se knjigovodja za lesno industrijo v Sloveniji, ki je od stroke in dober kalkulator ter zna pisati na stroju, stan in natura, razsvetljavni kurjava, plača po pogodbi in sposobnosti. Nastop službe okoli 1. julia t.l. Ponudbe z opisom službe in referenc na upravo tega lista pod šifro LESNI KNJIGOVODJA III.-2690. 2690

ELEVATOR GLAVNA ZALOGA ZA ZGRANJE SLOVENIJO **FRANCOSKO F. ŠIBENIK** LJUBLJANA, Gosposka ul. 16.

I. Sandrin, Ljubljana Velika zaloga **usnja,** kož, podolastov, genti- vsakovrstnega **na debelo.** Masni trg 6.

Vješti soboslikarski i ličilački (pleskarski) pomoćnici primaju se odmah, na stalno uz dobru plaću. Upitati kod **Mišići Wagnes** Zagreb, Prilaz 56. **Soboslikarsko društvo** Zagreb, Duga ul. 3.

Mlin v pogonu na Plitvici blizu Varaždina se takoj proda s 4 pari kamenov, 3 ploščati 1 tresalo (Beutel), vse zidano v popolnem redu nov hlev, kolnica, 2 sobi za stanovanje, kuhinja, jedilna shramba in mlinarska soba, z 11 orali zemlje in 1 oral šume, vse v enem komadu z mlinom. Resni reflektanti naj se obrnejo pisмено ali osebno na Josip Novaka, trgovca Varaždin, Gafova ulica 7.

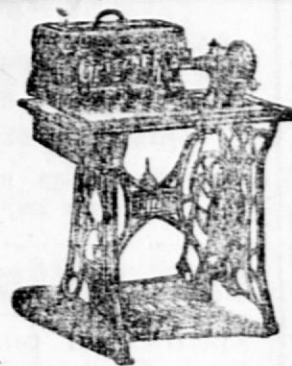
Proda se osebni avtomobil Fiat 38/18 HP s predvojniu motorjem, popolnoma prenovljen, dve karoseriji. — Ena odprta, porabna za prevoz 10 oseb ali lahkih tovorov (do 1000 kg) in ena zaprta (limuzina). Ogleda se lahko v delavnici Št. Vid nad Ljubljano hiš. št. 69. — Dopisi na anončno ekspedicijo AL. MATELIČ, Ljubljana, pod šifro: „Auto“.

Češka svetovna zdravilišča Karlovy vary - Mariánské lázně - Františkovy lázně. Začetek sezone 1. maja. Brezhlbna prehrana. Popoln zdravilni obrat. Potovalna dovolila in vizum potnih listov daje češkoslovaški konzulat v Ljubljani, Breg šte. 8. Pojasnila in prospekte daje mestna kopališka uprava.

Klaviroje uglašuje in popravlja solidno in točno
Feliks Povše, Ljubljana, Tržaška 45.
Prave tržaške bičevnike (kopiriva) in razne biče priporoča trdka
Osvald Dobeic, Ljubljana, Sv. Jakoba trg št. 9.

Edina tovarniška zaloga šiv. strojev za rodbinsko in obrtno rabo, v vseh opremljenih, material predvojni. Dalje igle, olje, posamezni deli za vse sisteme na veliko in malo.

JOSIP PETELINC
Ljubljana, Sv. Petra nasip št. 7.
Večletno jamstvo. — Ugodni plačilni pogoji. — Popravila se sprejemajo. —

Na veliko in malo potreščine za šivilje, krojače, čevljarje in sedlarje, sukanec, čevljarška preja, toaletne potreščine, modno blago, pletenine i. t. d.

Velika zaloga klobukov in slamenikov se dobi pri

Franc Cerar
tovarnar v Stobu pošta Domiale
Prevzemajo se tudi stari klobuki in slameniki v popravilo pri Kovarčević i Tršan v Ljubljani, Prešernova ulica št. 5.
Sprejemanje v sredo in soboto.

Kapital K 20.000.000.

SLOVENSKA ESKOMPTNA BANKA

Rezerve okrog K 8.000.000

Interesna skupnost s Hrvatsko eskomptno banko in Srbsko banko v Zagrebu.

Ljubljana, Selenburgova ulica šte. 1. Izvršuje vse bančne transakcije najkulantneje.

Denarne vloge — Nakup in prodaja: efektov, deviz, valut — eskompt menic, terjatev, faktur — akreditivi — borza.

Tovarna
JOS. REICH
Ljubljana, Poljanski nasp št. 4
Podružnice: **MARIBOR** Gosposka ul. 38. **NOVO MESTO** Glavni trg **KOČEVJE** št. 39.

Barva vsakovrstno blago.
Kemično čisti obleke.
Svetilnika ovratnike, za pestnice in srajce.

10.000 kron

nagrade onemu, ki pri meni v noči od sobote na nedeljo ukradene različne svilene robce in svilnato blago popolnoma izsledil. Pred nakupom teh predmetov se svari. — Dopisi na Anončni in informačni zavod VEDEŽ, Maribor, Slovenska ulica 6. 2693

ČOPIČE

za trgovino in industrijo dobavlja ceno
BECK, KOLLER & Co.
Wien I., Fichtengasse 2 a. — Ceniki za to in poštino priložni.

NOTTER i DRUG Zagreb,

nalazi se privremeno u sklad št. 21. Tel. 8-27. — Preporuča: Kontinental pisane stroje i sve potrebštine. — Blagajne sigurne protiv vatri i provali u svim veličinama. Strojstvo za umnožavanje svijlu sustava sa pripadajućim priborom, kao i sve ostale uredske potrebštine. — Uz najumjerenije cijene.

Modni salon

Stuchly - Maške
Ljubljana

Zidovska ulica šte. 3.
Dvorski trg šte. 1.

Priporoča

največjo izbero
spomladanskih
klobukov čepic
in slamenikov.

Popravila se
točno izvršujejo.
Žalni klobuki v
zalogi.

Kr. zemaljsko liječilište Topusko.

Saisona od 1. svibnja do 30. rujna.

Indikacije: Rheumatične i ine upale zglobova i mišićja, ulazi, neuralgije, navlastito ischias i ženske bolesti. Crijetne kupke i kupke bistrice, masaža i Zanderova dvorana. Radioaktivitet vrelo u velikom stepenu znanstveno dokazan. Temperatura vode 59° C.

Zgrade i stanovi prošireni i temeljito preuredjeni. Sagrađen novi veliki pučki dom za preko 200 osoba.

Ugodno blago podneblje. Željeznička stanica pruge Karlovac-Caprag, pošta, brzojav, javna ljekarna.

Krasne šetnje, koncerti, tombola, glazba. Radi navale gostiju potrebno je za lipanj, srpanj i kolovoz sobe unapred naručiti.

Prospekte i nužne upute daje besplatno

Ravnateljstvo kr. zemaljskog liječilišta

Fran Ravnikar

mesni tesaraki mojster

Ljubljana, Linhartova ul. 25.

Telefon 415 Poštno-čekovni račun 11.428

prevzema po danih kakor lastnih načrtih zgradbo mostov, jezov, hiš, vil ter razne gospodarske in industrijske stavbe, stolpne strehe, kupole in cerkvena ostrešja, balkone, vitne utice, verande ter razna druga vrtna arhitektonska dela. — Stopnice, dekorativne stropove ter dekorativne stenske opaze, vrata, okna itd.

Za razno industrijsko stavbo opozarjam zlasti na moje patentirane nosilce za vedje prosto razpetine od 12-50 m. — Parna tegla in strojne delavnice.

Šivalne stroje „Singer“ in „Kayser“

vozna kolesa in pnevmatike najfinije kakovosti po najnižjih cenah razpošiljam po vsej Jugoslaviji z izvoznico. A. Weissberg, Wien II., Untere Donausstr. 23/S. — Katalog o šivalnih strojih ali voznih kolesih po JK 2- v znamkah. Hrvatska korespondenca. 1033

NOTTER i DRUG Zagreb,

stručna trgovina uredskog namještaja, blagajna, pisanih strojeva i svih potreština, preporuča svoje bogato skladište stolaca i fotelja kao i ostale proizvode iz savijenog drveta uz vrlo povoljne cijene, na malo i veliko. Nalazi se privremeno u skladištu Ilona 21. Telefon 9-27.

ELDORADO

koruzo, pšenico, ječmen, oves, moko, otrobe, špeh in mast

je le Baška, a nakupovalni vir pri podpisani firmi. Kompletni vlaki do Zagreba, a v Zagrebu se vagoni razdelijo in tako se voznina poceni, a kupci hitreje dobe blago.

Pajo Brkljačić Sombor.

Bakula in trstje za strope in stene

Izdelujem v svoji nanovo ustanovljeni tovarni z najmodernejšimi stroji na električni obrat. V zalogi pa imam tudi po najnižjih cenah

parketne desčice in strešno lepenko

I. jugoslovanska tvornica „BAKULA“

Josip Puh, Ljubljana, Gradaška ul. 22. Tel. inturb. 513.

Najcenejše pleskanje železa

„Philigraphit“

specijalna barva proti rji.

Samo enkratno pleskanje za 5 let.

Brez uporabe minija.

Doma izdelek.

„Promet“ tehn. ind. podjetje dr. z. o. z. v Ljubljani.

Kovine, gume, barve, kemikalije, strojna olja, bencin.

GRICAR & MEJAČ

Ljubljana, Prešernova ul. 9.

Največja zaloga izgotovljenih oblek za gospode, dečke in otroke.

Blago za obleke in plašče.

Obleke po meri se zgotovijo točno po naročilu.

Konfekcija za dame.

Telefon šte. 508.

Štev. poš. čekov. urada SMS 12.051

Obrtna banka v Ljubljani

Kongresni trg šte. 4,

izvršuje vsa v bančno stroko spadajoča dela kar najkulantneje.

Obresnute vloge na tekoči račun s

4%

od dne vloge do dne dviga.

Pfaff šivalni stroji

so najpopolnejši! Največja zaloga za vsakovrstno obrt od navadnih do najfinijih oprem. Večletna garancija.

IGN. VOK, Ljubljana, Sodna ulica 7.

Kopališkim gostom!

Kdor se želi naučiti morja in solnčanja na morski obali, naj vé, da „Baška na otoku Krku“ otvarja kopališčno sezono s prekrasno obalo 2000 m dolgo, najlepšo vsega Jadrana. Poblizja navodila daje

Hotel Grandić, Baška na Krku.

Obrtno naznanilo.

Naznanjam si občinstvu, da sem kot večletni tapetniški pomočnik trdke I. I. Naglas pričel svojo

tapetniško obrt v Vegovi ul. 10

ter se tem potom si občinstvu najtopleje priporočam za vsa pripadajoča dela. — Solidno delo! — Primerne cene!

Avugst Pavlo, tapetnik.

Pomanjkanje

bencina

odpravljeno!

Vsi bencinovni motorji od 4 HP naprej se prenamejajo na obrat z ogijem. Novi bencinovni motorji na surovo olje in sesalni plin od 4-100 HP. Nove mlatične lokomobile. Motoren- und Motorenflug-Fabriks-A. G. Osers & Bauer, Wien, XX. Bezirk, Dresdnerstrasse 81-85 n. 2510

Štev. 538

2634

Razpis.

Mestna občina Kranj proda v svojem gozdu na Šmajetni gori nad kolodvorom postaje Kranj približno

820 m³ smrekovega lesa

Kupni pogoji so na vpogled v občinski pisarni od 13. aprila naprej vsak dan od 8. ure zjutraj do 6. ure zvečer.

Rok za ponudbo poteče dne 30. aprila 1921, opoldne.

Mestno županstvo v Kranju, dne 13. aprila 1921.

Župan: F. POLAK, s. r.

Jugoslovansko inženirsko podjetje

družba z omejeno zavezo

MARIBOR

Inženirska pisarna in slavnobeno podjetje

Projektiranje in izvršitev visokih, betonskih in železobetonskih stavb, industrijskih in poljedelskih ter vodnih zgradb, naprav za vodne sile itd. — Presoje in nasvetovanja. — Dobav.

vsega gradbenega, industrijskega in tehničnega blaga, železnine, orodja, nosilcev, betonskega železa, tračnic in materiala za ozkotirne železnice, elektoteh. material, cement, gips, lepenke, t. d.

Naslov za brzojavke:

„JIP“-MARIBOR.